

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 mai 2006

PROJET DE LOI
réformant le divorce

AMENDEMENTS

N°1 DE M. SWENNEN

Art. 2

Dans l'article 229 proposé, apporter les modifications suivantes:

1°) remplacer le § 2 par la disposition suivante:

«§ 2 La désunion irrémédiable est présumée lorsque les époux demandent le divorce par consentement mutuel, conformément aux articles ... du Code judiciaire.»;

2°) supprimer le § 4.

JUSTIFICATION

Le divorce par consentement mutuel représente actuellement — de toutes les demandes de divorce. Ce divorce est également un divorce par accord par excellence. Nous ne

Document précédent :

Doc 51 **2341/ (2005/2006)** :
001 : Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 mei 2006

WETSONTWERP
betreffende de hervorming van
de echtscheiding

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 2

In het voorgestelde artikel 229, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1°) paragraaf 2 vervangen als volgt:

«§ 2. het vermoeden van duurzame ontwrichting bestaat wanneer de echtgenoten de echtscheiding bij onderlinge toestemming verzoeken, overeenkomstig de artikelen ... van het Gerechtelijk Wetboek.»;

2°) paragraaf 4 weglaten.

VERANTWOORDING

De echtscheiding bij onderlinge toestemming vormt vandaag driekwart van alle verzoeken tot echtscheiding. Deze echtscheiding is tevens bij uitsluiting een akkoord-echtscheiding.

Voorgaand document :

Doc 51 **2341/ (2005/2006)** :
001 : Wetsontwerp.

voyons donc aucune raison de supprimer ni de modifier cette forme de divorce, conformément à l'adage «on ne change pas une équipe qui gagne».

Faire de ce divorce un divorce subsidiaire n'est pas non plus une bonne idée. Alors qu'actuellement, les époux sont en quelque sorte contraints à parvenir à un accord complet (avec ou sans le concours d'un «arbitre»), cet impératif est complètement vidé de sa substance du fait que, désormais, un accord complet ne sera plus nécessaire. Dans ces circonstances, pourquoi prendre encore la peine de rechercher un accord complet en faisant des concessions de chaque côté?

Nous nous rallions aux observations du Conseil d'État en ce qui concerne les mots «lorsque l'un des époux prouve que l'autre a adopté un comportement rendant impossible la poursuite de la vie commune».

À notre estime, il s'agit, en l'espèce, d'une formulation voilée de la notion de faute et l'essence du projet de loi doit être de supprimer la faute du divorce.

N°2 DE M. SWENNEN

Art. 4

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 4. —1. À l'article 275 du Code civil, les mots «20 ans» sont remplacés par les mots «18 ans».

2. À l'article 276 du même Code, les mots «deux ans» sont remplacés par les mots «un an».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n°1 à l'article 2 tendant à maintenir le divorce par consentement mutuel. Les conditions peuvent toutefois être actualisées.

N°3 DE M. SWENNEN

Art. 8

Dans l'article 301 proposé, apporter les modifications suivantes:

1. Au § 1er, entre les mots «du montant de celle-ci» et les mots «et des modalités», insérer les mots «, de son indexation».

Wij zien dan ook geen reden om deze vorm van echtscheiding op te heffen of te wijzigen. Het motto «never change a winning team» indachtig.

Het onderbrengen van deze vorm van echtscheiding is al evenmin een goed idee. Zijn de echtgenoten nu als het ware gedwongen om tot een volledig akkoord te komen (al dan niet met behulp van een «arbiter»), dan wordt deze noodzaak compleet uitgehold doordat voortaan geen volledig akkoord meer noodzakelijk is. Dus waarom nog moeite doen voor een volledig akkoord, met geven en nemen langs beide kanten.

Wij sluiten ons aan bij de bedenkingen van de Raad van State bij de woorden «wanneer één van de echtgenoten beweijst dat de andere echtgenoot gedrag heeft vertoond, waardoor het verder zetten van de samenleving onmogelijk wordt».

Naar onze mening gaat het hier om een omzwachtelde verwoording van het fout-begrip en de essentie moet zijn het schrappen van de fout uit de echtscheiding.

Nr. 2 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 4. — 1. In artikel 275 van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden «20 jaar» vervangen door de woorden «18 jaar».

2. In artikel 276 van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden «twee jaar» vervangen door de woorden «een jaar».

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 1 op artikel 2 tot behoud van de echtscheiding bij onderlinge toestemming. Wel kunnen de voorwaarden geactualiseerd worden.

Nr. 3 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 8

In het voorgestelde artikel 301, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1. In § 1 de woorden «de indexatie ervan» invoegen na de woorden «het bedrag ervan».

2. En ordre principal, au § 2, supprimer l'alinéa 2;**3. En ordre subsidiaire, au § 2, remplacer l'alinéa 2 par l'alinéa suivant:**

«La pension n'est pas due s'il existe des indices sérieux que l'époux dans le besoin s'est rendu coupable de coups et blessures portés à l'autre époux ou, le cas échéant, aux enfants.

S'il existe des indices sérieux que le créancier s'est rendu coupable de coups et blessures portés à l'autre époux ou, le cas échéant, aux enfants, le plafond en matière de revenus ou la limitation dans le temps, visés dans le présent article, ne sont pas d'application.».

3. Au § 3, alinéa 1er, supprimer les mots «, du train de vie qui était celui des parties pendant la vie commune».

4. Insérer un § 9bis, libellé comme suit:

«§ 9bis. La pension n'est plus due lorsque le créancier se remarie ou est inscrit depuis un an au moins avec un autre partenaire à la même adresse.».

JUSTIFICATION

Il est préférable que les époux s'entendent également en ce qui concerne l'indexation de la pension alimentaire.

L'alinéa visé fera glisser la discussion de la «faute» de la dissolution du mariage vers la pension alimentaire, mais la discussion sera indubitablement aussi dure et acharnée, ce qu'il faut en tout cas éviter.

La solution la plus simple consisterait dès lors à supprimer cette disposition.

L'auteur de l'amendement a cependant conscience du fait qu'il peut quelquefois y avoir des cas manifestes de «faute», qui font que le paiement d'une pension alimentaire peut être perçu comme injuste ou, à l'inverse, que les limitations imposées en matière de pension alimentaire (au maximum, un tiers du revenu et, au maximum, la durée du mariage) peuvent être perçues comme injustes.

Il lui paraît que ces exceptions doivent toutefois être fortement limitées et précises. Les coups et blessures portés au partenaire ou aux enfants en sont un exemple.

Le divorce entraîne une rupture de l'ancien train de vie. Cet aspect ne doit par conséquent pas être pris en compte. En outre, cela peut donner lieu à des discussions interminables.

Dans le cas visé au § 9bis, la solidarité existe entre les nouveaux partenaires.

2. paragraaf 2, tweede lid, weglaten; (in hoofdorde)**3. (in bijkomende orde) paragraaf 2, tweede lid, vervangen als volgt:**

«De uitkering is niet verschuldigd indien er ernstige aanwijzingen zijn dat de behoeftige echtgenoot zich schuldig heeft gemaakt aan slagen en verwondingen in hoofde van de andere echtgenoot of in voorkomend geval de kinderen.

Ingeval van ernstige aanwijzingen dat de schuldenaar zich schuldig heeft gemaakt aan slagen en verwondingen in hoofde van de andere echtgenoot of in voorkomend geval de kinderen, geldt de inkomensbeperking of de beperking in tijd, bedoeld in dit artikel, niet.»;

4. in § 3, eerste lid, de woorden «met de levensstijl van de partijen tijdens het samenleven» weglaten;

5. een § 9bis invoegen, luidend als volgt:

«§ 9bis. De uitkering is niet meer verschuldigd indien de schuldeiser hertrouwt of met een andere partner sedert minstens één jaar op hetzelfde adres is ingeschreven.».

VERANTWOORDING

De echtgenoten komen best ook overeen wat betreft de indexatie van de alimentatie.

Door de echtscheiding komt er een breuk met de vorige levensstijl. Daar moet bijgevolg geen rekening mee gehouden worden.

Daarenboven kan hierover eindeloze discussie ontstaan.

Het genoemde lid zal een verschuiving van de discussie rond de «fout» van de ontbinding van het huwelijk naar de alimentatie, maar zal daar ongetwijfeld even hard en even hardnekkig uitgevochten worden. Dit moet alleszins vermeden worden. Het eenvoudigst is bijgevolg deze bepaling weg te laten. Wij zijn er ons evenwel van bewust dat er soms duidelijke gevallen van «fout» kunnen zijn die een onderhoudsuitkering als onrechtvaardig doen overkomen of die omgekeerd maken dat de beperkingen inzake de onderhoudsplicht (maximum 1/3 van het inkomen en maximum de duur van het huwelijk) als ongerechtvaardigd doen overkomen.

Naar onze mening moeten deze uitzonderingen evenwel sterk ingekrompen worden en duidelijk zijn. Slagen en verwondingen ten aanzien van de partner of de kinderen zijn dat.

In de gevallen bedoeld in § 9bis speelt de solidariteit tussen de nieuwe partners.

N° 4 DE M. SWENNEN

Art. 18

Apporter les modifications suivantes:

1°) au 1°, remplacer le mot «Divorce» par les mots «Divorce sans consentement mutuel»;

2°) supprimer le 2°;

3°) supprimer le 3°;

4°) au 5°, remplacer le chiffre «III» par le chiffre «IV».

JUSTIFICATION

Ces modifications sont conformes à notre volonté de maintenir le divorce par consentement mutuel.

N° 5 DE M. SWENNEN

Art. 19

Dans l'article 1254, § 1er, proposé, apporter les modifications suivantes:

1°) à l'alinéa 1er, remplacer les mots «Sauf lorsqu'elle est fondée sur l'article 229, § 4, du Code civil, la demande» par les mots «La demande»;

2°) à l'alinéa 3, supprimer les mots «une description détaillée des faits ainsi que,».

JUSTIFICATION

Concordance avec l'amendement à l'article 2.

On ne voit pas bien ce qu'il y a lieu d'entendre par «description détaillée des faits».

N° 6 DE M. SWENNEN

Art. 20

Dans l'article 1255, proposé, apporter les modifications suivantes:

1. au § 1er, remplacer les alinéas 2, 3 et 4 par l'alinéa suivant:

«Le juge prononce le divorce et homologue, s'il échet, les accords visés à l'article 1288. Pour les points qui ne font pas l'objet d'un accord, le juge renvoie le dossier au curateur au divorce».

Nr. 4 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 18

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1°) in punt 1°, het woord «echtscheiding» vervangen door de woorden «echtscheiding zonder onderlinge toestemming»;

2°) punt 2° weglaten;

3°) punt 3° weglaten;

4°) in punt 5°, het woord «III» vervangen door het woord «IV».

VERANTWOORDING

Dit stemt overeen met onze optie om de echtscheiding door onderlinge toestemming te behouden.

Nr. 5 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 19

In het voorgestelde artikel 1254, § 1, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1°) in het eerste lid, de woorden «Tenzij ze gebaseerd is op artikel 229, § 4, van het Burgerlijk Wetboek, kan de vordering» vervangen door de woorden «De vordering kan»;

2°) in het derde lid, de woorden «een gedetailleerde beschrijving van de feiten en,» weglaten.

VERANTWOORDING

Overeenstemming met het amendement op artikel 2.

Het is onduidelijk wat hier precies mee wordt bedoeld.

Nr. 6 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 20

In het voorgestelde artikel 1255, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1. in § 1 het tweede, derde en vierde leden vervangen door het volgende lid:

«De rechter spreekt de echtscheiding uit en homologeert desgevallend de overeenkomsten als bedoeld in artikel 1288. Voor de punten waarover geen overeenkomst is bereikt verwijst de rechter het dossier naar de echtscheidingscurator»;

2. remplacer le § 2 par la disposition suivante:

«§ 2. Si l'un des conjoints a déposé séparément la requête et persiste dans sa demande lors de l'audience d'introduction, le juge, conformément à l'article 1374bis, désigne un médiateur, qu'il y ait ou non des enfants impliqués dans la procédure, et fixe la date de la prochaine audience, au plus tard dans les deux mois qui suivent l'audience d'introduction.

Au plus tard à l'audience visée à l'alinéa précédent, les conjoints informent le juge du résultat de la médiation.

Si les parties parviennent à un accord complet, le juge prononce le divorce, sauf s'il juge que les intérêts matériels ou financiers d'un des conjoints ou, le cas échéant, des enfants, sont gravement lésés. Dans ce cas, il est procédé conformément à l'article 1293.

Si les parties ne parviennent pas à un accord ou seulement à un accord partiel, le juge prononce le divorce sous réserve des effets du divorce concernant les conjoints eux-mêmes, les enfants et la liquidation et le partage du régime matrimonial ou des indivisions.

À cet effet, il désigne un curateur au divorce et fixe la date de la prochaine audience, au plus tard dans les trois mois.»;

3. abroger le § 4;**4. abroger le § 5, dernier alinéa;**

5. au § 6, supprimer les mots «ou dans un état grave de déséquilibre mental»;

JUSTIFICATION

Voilà un exemple type d'ergotage entre des personnes qui, de manière délibérée et mûrement réfléchie, décident de faire le pas et d'intenter une procédure de divorce. Qui plus est, il nous semble hasardeux d'apprécier le sérieux de la requête en fonction de la durée de la séparation. En outre, nous prévoyons le renvoi au curateur au divorce pour tous les points sur lesquels les parties ne sont pas parvenues à un accord.

Comme par le passé, nous sommes attachés à l'importance de la médiation en matière de divorce où il faut, selon nous, aller plus loin que simplement attirer l'attention des parties sur cette possibilité. En outre, pour les conflits persistants, on peut recourir aux services du curateur au divorce si nécessaire.

Voir la justification de l'amendement à l'article 2.

2. paragraaf 2 vervangen als volgt:

«§ 2. Indien een van de echtgenoten afzonderlijk het verzoekschrift heeft neergelegd en op de inleidingszitting zijn verzoek handhaaft, wijst de rechter, ongeacht of er kinderen in het geding zijn, overeenkomstig artikel 1374bis een bemiddelaar aan en bepaalt hij de datum van de eerstvolgende zitting, uiterlijk binnen de twee maand na de inleidingszitting.

Ten laatste op de in het vorige lid bedoelde terechtzitting stellen de echtgenoten de rechter in kennis van het resultaat van de bemiddeling.

Zo een volledig akkoord is bereikt spreekt de rechter de echtscheiding uit behoudens indien hij oordeelt dat de materiële of financiële belangen van één van de echtgenoten of, in voorkomend geval, van de kinderen, grovelijk geschonden worden. In dat geval wordt gehandeld overeenkomstig artikel 1293.

Is geen akkoord of slechts een gedeeltelijk akkoord bereikt, spreekt de rechter de echtscheiding uit onder voorbehoud van de gevolgen van de echtscheiding met betrekking tot de echtgenoten zelf, de kinderen en de vereffening en deling van het huwelijksvermogensstelsel dan wel van de onverdeeldheden.

Hij wijst daartoe een echtscheidingscurator aan en bepaalt de datum van de eerstvolgende zitting, uiterlijk binnen de drie maanden.»;

3. paragraaf 4 weglaten;**4. in § 5, het laatste lid weglaten;**

5. in § 6, de woorden «of van diepe geestestoestand of in een ernstige toestand van mentaal onevenwicht bevindt» weglaten.

VERANTWOORDING

1/Dit is een typevoorbeeld van betutteling van mensen, die samen bewust en weloverwogen de stap zetten om een echtscheidingsprocedure in te stellen. Daarenboven lijkt het ons niet ernstig de ernst van het verzoek af te wegen op basis van de duur van de scheiding. Tevens voorzien wij de doorverwijzing naar de echtscheidingscurator voor die zaken waarover de partijen geen akkoord hebben.

2/ Zoals in het verleden houden wij vast aan het belang van scheidingsbemiddeling, die naar onze mening meer moet zijn dan het wijzen van de partijen op de mogelijkheid daartoe. Tevens wordt voor blijvende twistpunten, voor zover die blijven, de echtscheidingscurator ingeschakeld.

3 en 4/ zie amendement op artikel 2.

Voir ci-dessus

La question est de savoir ce que l'on entend exactement par là et qui sera tenu de statuer en la matière.

N° 7 DE M. SWENNEN

Art. 23

Supprimer les alinéas 2 et 3 de l'article 1258 proposé.

JUSTIFICATION

Ces deux alinéas mettent les frais à charge de l'époux «censé être coupable». Nous ne pouvons pas accepter cela.

N° 8 DE M. SWENNEN

Art. 33

Remplacer le chiffre «1287» par le chiffre «1286».

JUSTIFICATION

Cette modification correspond à notre vision, qui est de maintenir le divorce par consentement mutuel. Nos propositions en la matière sont reprises dans un amendement distinct.

N° 9 DE M. SWENNEN

Art. 34

Apporter les modifications suivantes:

1°) remplacer chaque fois le chiffre «1288» par le chiffre «1286ter»;

2°) remplacer le § 3 de l'article 1288 proposé (1286ter) par la disposition suivante:

«§ 3. Pour les points sur lesquels les parties ne sont pas parvenues à un accord, l'affaire est renvoyée au curateur au divorce.»

JUSTIFICATION

L'article 1288 proposé est inscrit dans la section II, que nous entendons maintenir. Nous estimons que l'intervention du ministère public n'est plus utile, vu la charge de travail, la

5/Vraag is wat hieronder precies verstaan moet worden en wie dat beoordeelt.

Nr. 7 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 23

De tweede en derde leden van het voorgestelde artikel 1258 weglaten.

VERANTWOORDING

Beide leden leggen de kosten ten laste van de echtgenoot die «geacht wordt schuldig te zijn». Dat kan niet voor ons.

Nr. 8 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 33

Het woord «1287» vervangen door het woord «1286».

VERANTWOORDING

Dit hangt samen met onze visie om de echtscheiding door onderlinge toestemming (EOT) te behouden. Onze voorstellen terzake worden in een apart amendement opgenomen.

Nr. 9 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 34

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1°) het woord «1288» telkens vervangen door het woord «1286ter»;

2°) Paragraaf 3 van het voorgestelde artikel 1288 (1286ter) vervangen als volgt:

«§ 3. Voor de punten waarover de partijen geen akkoord hebben bereikt, wordt de zaak doorverwezen naar de echtscheidingscurator.»

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 1288 wordt ingeschreven in afdeling II, waarvan wij pleiten om het te behouden. Wij achten de tussenkomst van het openbaar ministerie terzake niet langer

non-spécialisation en la matière et les possibilités pour le juge lui-même.

Il convient également de renvoyer en l'occurrence au rôle et à la mission du curateur au divorce, que nous insérons à la suite de cet article.

N° 10 DE M. SWENNEN

Art. 34bis (nouveau)

Insérer un article 34bis, libellé comme suit:

«Art. 34bis. — Il est inséré dans le même Code un article 1286ter, libellé comme suit:

«Art. 1286ter. — § 1er. Sauf dispositions contraires, la section VI de la quatrième partie du livre II, titre III s'applique au curateur au divorce.

§ 2. Sauf en cas de difficultés exceptionnelles, auquel cas il peut demander une prolongation du délai de trois mois maximum, le curateur au divorce rédige, pour la date visée aux articles précédents, une proposition de règlement détaillée et motivée en ce qui concerne les époux eux-mêmes, les enfants et la liquidation et le partage du régime matrimonial ou des indivisions. La proposition est remise au juge et aux époux.

§ 3. À cette fin, le curateur au divorce demande à chacun des époux ou à l'un d'entre eux de lui faire parvenir:

1° un document permettant de déterminer le régime matrimonial et, le cas échéant, une copie du contrat de mariage, des modifications qui y ont été apportées, des conventions matrimoniales et des donations entre époux;

2° un inventaire fidèle et complet de tous les biens mobiliers et immobiliers, valeurs et droits qui concernent les époux ou l'un d'entre eux, ou dont ils sont propriétaires;

3° un relevé fidèle et complet des revenus, de quelle nature qu'ils soient, de chacun des époux. Les pièces justificatives qui sont disponibles sont jointes;

4° un relevé fidèle et complet des dépenses effectuées par les époux ou l'un d'entre eux au profit ou à charge du ménage, des époux mêmes et de leurs en-

dienstig, gelet op de werklust, de niet-specialisatie terzake en de mogelijkheden voor de rechter zelf.

Verder moet hier verwezen worden naar de rol en opdracht van de echtscheidingscurator, die we na dit artikel invoegen.

Nr. 10 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 34bis (nieuw)

Een artikel 34bis invoegen, luidende:

«Art. 34bis. — Een artikel 1286ter wordt ingevoegd in hetzelfde wetboek, luidend:

«Art. 1286ter. — § 1. Behoudens andersluidende bepalingen is afdeling VI van het Vierde Deel, Boek II, titel III van dit wetboek van toepassing op de echtscheidingscurator.

§ 2. Behoudens ingeval van uitzonderlijke moeilijkheidsgraad, in welk geval de echtscheidingscurator een verlenging van de termijn met maximaal drie maanden kan verzoeken, stelt de echtscheidingscurator tegen de datum bedoeld in de vorige artikelen een omstandig en gemotiveerd voorstel van regeling met betrekking tot de echtgenoten zelf, de kinderen en de vereffening en deling van het huwelijksvermogensstelsel dan wel van de onverdeeldheden, op. Het voorstel wordt overgemaakt aan de rechter en aan de echtgenoten.

§ 3. De echtscheidingscurator verzoekt daartoe van iedere echtgenoot of van een van hen de overmaking van:

1° een stuk waaruit het huwelijksvermogensstelsel blijkt en desgevallend een afschrift van de huwelijks-overeenkomst, de wijzigingen daaraan, de huwelijksvoorwaarden en de schenkingen tussen de echtgenoten;

2° een getrouwe en volledige inventaris van alle roerende en onroerende goederen, waarden en gerechtigheden waarin de echtgenoten of een van hen betrokken zijn, dan wel er eigenaar van zijn;

3° een getrouw en volledig overzicht van de respectieve inkomsten van welke aard ook van elk van de echtgenoten. Bewijsstukken, zo voorhanden, worden bijgevoegd;

4° een getrouw en volledig overzicht van de uitgaven door de echtgenoten of een van hen ten behoeve of ten laste van het gezin, de echtgenoten zelf en hun al dan

fants, communs ou non, ainsi que des frais de logement et d'entretien au sens le plus large du terme. Les pièces justificatives qui sont disponibles sont jointes;

5° une proposition précise, détaillée et complète concernant les enfants mineurs visés à l'article 1254, § 2, alinéa 1er, notamment en ce qui concerne l'exercice de l'autorité parentale, la résidence, les avantages sociaux et fiscaux, les modalités de garde, l'éventuel droit au maintien des relations personnelles, la pension alimentaire pour les enfants ainsi que les dépenses extraordinaires engagées pour les enfants;

6° une proposition précise, détaillée et complète de règlement de la liquidation et du partage du régime matrimonial et des indivisions existant entre les époux.

La proposition mentionne, le cas échéant, l'attribution ou la cession de biens et valeurs mobiliers ou immobiliers propres ou des droits y afférents.

7° un relevé des droits de pension légaux des deux conjoints et du sort qui leur sera réservé en cas de divorce.

8° la fixation du montant de la pension alimentaire après le divorce, avec une description précise du mode d'adaptation à l'évolution du coût de la vie, la durée de l'obligation, la fréquence du paiement et les circonstances qui doivent entraîner la suppression ou la réduction de la pension.

§ 4. Sur simple demande, le curateur au divorce est habilité à vérifier auprès de chaque service ou organisme public ou privé la fiabilité des informations communiquées par les époux.

§ 5. Le cas échéant, la pension alimentaire après divorce est évaluée conformément à l'article 1262.

§ 6. Le curateur au divorce peut, en ce qui concerne les enfants, se faire assister par un ou plusieurs experts de son choix, en vue de formuler une proposition en matière de résidence. À cette fin, il peut également entendre les enfants, conformément à l'article 931 du présent Code et ordonner une enquête sociale.».

niet gemeenschappelijke kinderen gedaan, alsook van de kosten van huisvesting en levensonderhoud in de ruimste zin van het woord. Bewijsstukken, zo voorhanden, worden toegevoegd.

5° een precies, gedetailleerd en volledig voorstel omtrent de minderjarige kinderen bedoeld in artikel 1254, § 2, eerste lid, meer bepaald omtrent de uitoefening van het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling, de sociale en fiscale voordelen, de omgangsregeling, het eventueel recht op persoonlijk contact, de onderhoudsbijdrage voor de kinderen en omtrent buitengewone kosten van de kinderen.

6° een precies, gedetailleerd en volledig voorstel tot regeling van de vereffening en deling van het huwelijksvermogensstelsel en de tussen de echtgenoten bestaande onverdeeldheden.

Het voorstel vermeldt desgevallend de toebedeling, dan wel de afstand van eigen roerende of onroerende goederen en waarden of van de gerechtigdheden daarin.

7° een overzicht van de wettelijke pensioenrechten van de beide echtgenoten en het lot daarvan in geval van echtscheiding.

8° de begroting van de uitkering tot levensonderhoud na echtscheiding, met een precieze omschrijving van de wijze van aanpassing aan de kosten van de levensduur, de duur van de verplichting, de frequentie van uitbetaling en de omstandigheden die tot de afschaffing dan wel de vermindering van de uitkering dienen te leiden.

§ 4. De echtscheidingscurator is gerechtigd op eenvoudig verzoek de getrouwheid van de door de echtgenoten overgemaakte gegevens te verifiëren bij elke openbare of private dienst of instelling.

§ 5. In voorkomend geval wordt de alimentatie na echtscheiding begroot overeenkomstig artikel 1262.

§ 6. De echtscheidingscurator kan zich, voor wat betreft de kinderen, laten bijstaan door een of meer deskundigen van zijn keuze, teneinde een voorstel inzake de verblijfsregeling te formuleren. Hij kan daartoe tevens de kinderen horen, overeenkomstig artikel 931 van dit wetboek en een sociaal onderzoek bevelen.

N° 11 DE M. SWENNEN

Art. 34ter (nouveau)

Insérer un article 34ter, libellé comme suit:

«Art. 34ter. — Un article 1286quater, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 1286quater. — Le curateur au divorce est choisi parmi les personnes inscrites sur une liste établie par l'assemblée générale du tribunal de première instance.

Peuvent seuls être admis sur la liste précitée, les avocats et les notaires ayant au moins dix années d'expérience professionnelle et justifiant d'un intérêt particulier pour les affaires de divorce; ils doivent avoir suivi une formation particulière en matière de médiation ainsi qu'une formation de curateur au divorce, telles qu'elles sont fixées par le Roi.

Le Roi fixe la procédure de présentation des candidats au tribunal, la manière dont l'intérêt particulier visé à l'alinéa précédent peut être prouvé, la procédure en cas de refus d'inscription et les règles de radiation de l'inscription. Il détermine également les règles et tarifs fixant les honoraires.

Le Roi peut préciser les conditions à remplir en ce qui concerne la formation et la compétence.»».

N° 12 DE M. SWENNEN

Art. 34quater (nouveau)

Insérer un article 34quater, libellé comme suit:

«Art. 34quater . — Un article 1286quinquies, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

Art. 1286quinquies. — §1er. Dans le mois qui suit la réception de la proposition du curateur au divorce, chacun des époux peut communiquer au juge, ainsi qu'à l'autre époux, ses observations sur la proposition, à l'exception toutefois de ce qui concerne, le cas échéant, les raisons d'équité extrêmes invoquées par le curateur au divorce pour déroger aux règles en matière de pension alimentaire définies à l'article 1262.

Nr. 11 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 34ter (nieuw)

Een artikel 34ter invoegen, luidende:

«Art. 34ter. — Een artikel 1286quater wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd, luidend:

«Art. 1286quater. — De echtscheidingscurator wordt gekozen uit de personen ingeschreven op een lijst opgesteld door de algemene vergadering van de rechtbank van eerste aanleg.

Kunnen uitsluitend op genoemde lijst opgenomen worden advocaten en notarissen met minstens tien jaar beroepservaring, die het bewijs leveren van een bijzondere interesse voor echtscheidingszaken; zij moeten een bijzondere opleiding hebben genoten inzake bemiddeling en een vorming inzake echtscheidingscurator, zoals vastgesteld door de Koning.

De Koning bepaalt de procedure van voordracht van de kandidaten bij de rechtbank, de wijze waarop de bijzondere interesse als bedoeld in vorig lid kan aangevoerd worden, de procedure ingeval van weigering van inschrijving en de regels voor schrapping van de inschrijving. Hij bepaalt tevens de regels en de barema's tot vaststelling van het ereloon.

De Koning kan de voorwaarden inzake opleiding en bekwaamheid nader bepalen.»».

Nr. 12 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 34quater (nieuw)

Een artikel 34quater invoegen, luidende:

«Art. 34quater. — Een artikel 1286quinquies wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd, luidende:

«Art. 1286quinquies. — § 1. Ieder der echtgenoten kan binnen de maand na ontvangst van het voorstel van de echtscheidingscurator zijn bedenkingen op het voorstel, met uitzondering evenwel wat betreft, in voorkomend geval, de extreme billijkheidsredenen die de echtscheidingscurator motiveert om van de regels inzake onderhoud als omschreven in artikel 1262 af te wijken, overmaken aan de rechter en de andere echtgenoot.

§ 2. Le juge fixe la date de l'audience à laquelle il se prononcera sur les effets du divorce, dans le mois qui suit l'expiration du délai visé au § 1er.».

JUSTIFICATION

L'un des problèmes qui se posent avec le plus d'acuité en matière de divorce est que l'on constate que le partage et la liquidation des biens des ex-partenaires peuvent traîner en longueur et ce, parfois pendant plusieurs années d'affilée. Souvent, cela aigrit également les relations entre les parties, avec toutes les conséquences que cela implique.

Afin de résoudre cette problématique, nous proposons d'élaborer une proposition objective en la matière, par le biais d'un tiers expert neutre, qui peut réclamer toutes les informations et données nécessaires. En outre, de cette manière, on évite au maximum d'autres contestations entre les parties au cours de la procédure. Cette intervention facilite, qui plus est, la mission du juge, qui dispose d'un rapport d'expertise clair.

N° 13 DE M. **SWENNEN**

Art. 34quinquies (nouveau)

Insérer un article 34quinquies, libellé comme suit:

«Art. 34quinquies. — Dans la section IV, livre IV, chapitre XI, du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1. À l'article 1287, dernier alinéa, les mots «rédigé par un avocat ou par un notaire» sont ajoutés après les mots «Un extrait littéral de l'acte»;

2. À l'article 1288bis, les trois derniers alinéas sont remplacés par l'alinéa suivant:

«La requête est signée par chacun des époux, ou par au moins un avocat ou un notaire»;

3. Les articles 1288ter et 1289ter sont abrogés.

4. À l'article 1290, modifié par les lois des 1er juillet 1970, 30 juin 1994 et 20 mai 1997 sont apportées les modifications suivantes:

- a) l'alinéa 2 et le dernier alinéa sont supprimés;
- b) à l'alinéa 4, qui devient l'alinéa 3 à la suite de la modification prévue au point a), les mots «au deuxième ou au troisième alinéa» sont remplacés par les mots «à l'alinéa précédent»;

§ 2. De rechter bepaalt de datum van de terechtzitting, waarop hij zich uitspreekt over de gevolgen van de echtscheiding, binnen de maand na verloop van de in § 1 bedoelde termijn».

VERANTWOORDING

Een van de meest acute problemen inzake echtscheiding is de vaststelling dat de verdeling en vereffening van de goederen van de ex-partners kan blijven aanslepen. Soms jaar aan een stuk. Dit is tevens vaak aanleiding tot een toenevende verzuring tussen de partijen met alle gevolgen van dien.

Teneinde die problematiek op te lossen stellen wij voor om via een neutrale derde -deskundige, die alle informatie en nuttige gegevens kan opvragen, een objectief voorstel terzake uit te werken. Tevens worden op die manier verdere betwistingen tussen de partners maximaal uit de procedure gehouden. Deze tussenkomst vergemakkelijkt daarenboven de taak van de rechter, die over een klaar en duidelijk expertisverslag beschikt.

Nr. 13 VAN DE HEER **SWENNEN**

Art. 34quinquies (nieuw)

Een artikel 34quinquies invoegen, luidende:

«Art. 34quinquies. — In Afdeling IV, Boek IV, hoofdstuk XI van hetzelfde wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

1/ in artikel 1287 worden in het laatste lid, na de woorden «uittreksel van de akte» de woorden «opgesteld door een advocaat of notaris» ingevoegd;

2/ in artikel 1288bis worden de drie laatste leden vervangen door het volgende lid:

«Het verzoekschrift wordt door beide echtgenoten of door ten minste een advocaat of notaris ondertekend.»;

3/ de artikelen 1288ter en 1289ter worden opgeheven.

4/ in artikel 1290, gewijzigd bij de wetten van 1 juli 1970, 30 juni 1994 en 20 mei 1997 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) lid 2 en het laatste lid worden opgeheven;
- b) in lid 4, dat lid 3 wordt ingevolge punt a), worden de woorden «het tweede of het derde lid» vervangen door de woorden «het vorig lid».

5. À l'article 1292, modifié par la loi du 30 juin 1994, l'alinéa 2 est supprimé;

6. À l'article 1293, modifié par les lois des 30 juin 1994 et 20 mai 1997 sont apportées les modifications suivantes:

a) l'alinéa 2 est remplacé par l'alinéa suivant: «Après avoir fait application de l'article 931, alinéas 3 à 7, ou s'il juge que les intérêts matériels ou financiers de l'un des conjoints ou, le cas échéant, des enfants sont gravement lésés, le juge peut convoquer les parties pour leur proposer d'adapter les conventions en la matière.

Le régime de résidence des enfants mineurs ou les conditions de celui-ci ne relèvent pas de ce pouvoir d'appréciation du juge»;

b) le dernier alinéa est supprimé;

7. L'article 1295 est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1295. — Si les époux persistent dans leur demande, le juge prononce le divorce, sauf s'il juge que les intérêts matériels ou financiers de l'un des conjoints ou, le cas échéant, des enfants sont gravement lésés»;

8. Les articles 1296, 1297, 1298 et 1299 sont abrogés;

9. À l'article 1300 sont apportées les modifications suivantes:

a) les mots «parce que les intérêts matériels ou financiers de l'un des conjoints ou, le cas échéant, des enfants sont gravement lésés» sont ajoutés après les mots «le divorce»;

b) la dernière phrase est supprimée;

10. L'article 1301 est abrogé;

11. À l'article 1302, la dernière phrase est supprimée.

JUSTIFICATION

Nous reprenons la vision du divorce par consentement mutuel déjà formulée dans la proposition de loi que nous avons déposée en la matière.

5/ in artikel 1292, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1994, wordt het tweede lid opgeheven.

6/ in artikel 1293, gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1994 en 20 mei 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het tweede lid wordt vervangen als volgt: «De rechter kan na toepassing van artikel 931, derde tot zevende lid, of indien hij oordeelt dat de materiële of financiële belangen van één van de echtgenoten of, in voorkomend geval, van de kinderen, grovelijk geschonden worden, de partijen oproepen teneinde hun voor te stellen de overeenkomsten terzake aan te passen.

De verblijfsregeling of modaliteiten ervan betreffende de minderjarige kinderen vallen niet onder deze beoordeling van de rechter.

b) het laatste lid wordt opgeheven;

7/ artikel 1295 wordt vervangen als volgt:

«Art. 1295. — Indien de echtgenoten volharden in hun verzoek, spreekt de rechter de echtscheiding uit behoudens indien hij oordeelt dat de materiële of financiële belangen van één van de echtgenoten of, in voorkomend geval, van de kinderen, grovelijk geschonden worden.»;

8/ de artikelen 1296, 1297, 1298 en 1299 worden opgeheven;

9/ in artikel 1300 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) na de woorden «uit te spreken» worden de woorden «omdat de materiële of financiële belangen van één van de echtgenoten of, in voorkomend geval, van de kinderen, grovelijk geschonden worden» ingevoegd;

b) de laatste zin wordt opgeheven;

10/ artikel 1301 wordt opgeheven;

11/ in artikel 1302, wordt de laatste zin weggelaten.

VERANTWOORDING

Wij herhalen hier onze visie op de EOT zoals uiteengezet in ons desbetreffend wetsvoorstel.

N° 14 DE M. SWENNEN

Art. 34sexies (nouveau)

Insérer un article 34sexies, libellé comme suit:

«Art. 34sexies. — Dans l'article 104 du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un 2^obis, libellé comme suit:

«2^obis. les frais et honoraires payés à un avocat ou à un notaire en cas de divorce conformément aux articles 1287 à 1304 du Code judiciaire, avec un maximum de 500 euros.»».

JUSTIFICATION

Cet article reprend notre suggestion d'encourager le divorce par consentement mutuel par le biais d'un avantage fiscal symbolique mais réel.

N° 15 DE M. SWENNEN

Art. 34septies (nouveau)

Insérer un article 34septies, libellé comme suit:

«Art. 34septies.— L'article 1262 du même Code, abrogé par la loi du 30 juin 1994, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 1262. — § 1er. L'époux dans le besoin peut obtenir, à charge de l'autre époux, une pension alimentaire dont le montant est fixé en fonction des possibilités économiques des deux parties sur le marché de l'emploi. La pension alimentaire ne peut excéder le tiers des revenus du débiteur.

§ 2. La pension alimentaire est uniquement due pour la durée du mariage, sauf si l'âge de l'époux dans le besoin ou ses possibilités sur le marché de l'emploi s'y opposent.

§ 3. Le curateur au divorce peut néanmoins déroger aux paragraphes précédents en invoquant des raisons spéciales d'équité, qu'il motive de façon circonstanciée.

§ 4. Chaque année, la pension alimentaire est adaptée de plein droit à l'évolution de l'indice santé.

§ 5. Les conditions et modalités d'adaptation de la pension alimentaire sont enregistrées.

Nr. 14 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 34sexies (nieuw)

Een artikel 34sexies invoegen, luidende:

«Art. 34sexies. — In artikel 104 van het wetboek van de Inkomstenbelasting 1992 wordt een 2^obis ingevoegd, luidend als volgt:

«2^obis. de kosten en erelonen betaald aan een advocaat of notaris ingeval van echtscheiding overeenkomstig de artikelen 1287 tot 1304 van het Gerechtelijk Wetboek, met een maximum van 500 euro.»».

VERANTWOORDING

Dit artikel herhaalt onze suggestie om de EOT aan te moedigen via een symbolisch maar tastbaar belastingsvoordeel.

Nr. 15 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 34septies (nieuw)

Een artikel 34septies invoegen, luidende:

«Art. 34septies. — Artikel 1262 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij wet van 30 juni 1994, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 1262. — § 1. De behoeftige echtgenoot kan ten laste van de andere echtgenoot een uitkering tot onderhoud verkrijgen. Deze uitkering wordt vastgesteld in functie van de economische mogelijkheden van de beide partijen op de arbeidsmarkt. De uitkering kan niet meer bedragen dan 1/3 van het inkomen van de schuldenaar.

§ 2. Behoudens indien de leeftijd van de behoeftige de mogelijkheden op de arbeidsmarkt dit beletten, is de uitkering slechts verschuldigd voor de duur van het huwelijk.

§ 3. De echtscheidingscurator kan evenwel bijzondere billijkheidsredenen inroepen om af te wijken van voorgaande paragrafen. Hij motiveert deze redenen omstandig.

§ 4. De uitkering wordt jaarlijks van rechtswege aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

§ 5. De voorwaarden en nadere regels waaronder de onderhoudsuitkering aangepast kan worden, worden opgenomen.

§ 6. Le créancier peut se faire autoriser par le tribunal à percevoir les revenus du débiteur à concurrence du montant de la pension alimentaire.

§ 7. La pension alimentaire peut être convertie en capital à la demande du débiteur.

§ 8. La pension alimentaire n'est plus due si le créancier se remarie ou s'il est inscrit pendant au moins un an à la même adresse avec un(e) autre partenaire.

§ 9. La pension alimentaire n'est plus due en cas de décès du débiteur.»».

N° 16 DE M. SWENNEN

Art. 35

Supprimer cet article

JUSTIFICATION

Cette suppression découle du maintien du divorce par consentement mutuel.

N° 17 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 2

Dans l'article 229, proposé, remplacer le § 2 et le § 3 par un § 2, libellé comme suit:

«§ 2 La désunion des époux est présumée irrémédiable, sauf preuve contraire, lorsque les deux époux ou l'un d'entre eux demande(nt) le divorce et prouve(nt) qu'ils sont séparés de fait depuis plus d'un an.».

JUSTIFICATION

Le projet de loi confond les procédures de divorce par consentement mutuel et de divorce pour cause de désunion irrémédiable.

Le divorce par consentement mutuel en perdra de sa visibilité.

Or, à l'heure actuelle, 70% (et même plus de 80% en Flandre) des divorcés optent pour le divorce par consentement mutuel. Cette forme de divorce connaît donc un succès notable.

§ 6. De schuldeiser kan zich door de rechtbank laten machtigen om de inkomsten van de schuldenaar ten belope van de onderhoudsuitkering te ontvangen.

§ 7. De uitkering kan in kapitaal omgezet worden op vraag van de schuldenaar.

§ 8. De uitkering is niet meer verschuldigd indien de schuldeiser hertrouwt of met een andere partner minstens één jaar op hetzelfde adres is ingeschreven.

§ 9. De uitkering is niet meer verschuldigd indien de schuldenaar overleden is.»».

Nr. 16 VAN DE HEER SWENNEN

Art. 35

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Ingevolge het behoud van de EOT.

Guy SWENNEN (sp.a-spirit)

Nr. 17 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 2

In het voorgestelde artikel 229, § 2 en § 3 vervangen door de volgende § 2:

«§ 2. De duurzame ontwrichting van het huwelijk wordt vermoed, behoudens tegenbewijs, indien beide echtgenoten of één van hen de echtscheiding aanvraagt en aantoonst dat zij meer dan één jaar feitelijk gescheiden zijn.».

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp haalt de procedures dooreen van de echtscheiding door onderlinge toestemming en de echtscheiding op grond van duurzame ontwrichting van het huwelijk.

De echtscheiding door onderlinge toestemming zal hierdoor zijn zichtbaarheid verliezen.

Nochtans kiest op vandaag 70% (in Vlaanderen zelfs meer dan 80%) van de echtscheidenden voor de echtscheiding door onderlinge toestemming, hetgeen aantoonst dat dit een bijzonder succesvolle echtscheidingsvorm is.

Il n'est par conséquent pas opportun d'intégrer le divorce par consentement mutuel à la procédure de divorce pour cause de désunion irrémédiable.

Dans la pratique, l'élément le plus dramatique est généralement la cessation de la relation dans les faits, c'est-à-dire la décision d'un des partenaires de ne plus vouloir vivre avec l'autre ou l'annonce de cette décision. Lorsque prend fin la relation, le droit doit accorder le temps nécessaire au processus d'acceptation.

De même, lorsque des partenaires décident conjointement de mettre fin à leur relation, une certaine période de réflexion s'avère utile. Un délai minimal est d'ailleurs nécessaire pour lutter efficacement contre les mariages de complaisance.

Le présent amendement propose un délai d'un an de séparation de fait.

N° 18 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 3

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 3. — *Les articles 231 et 232 du même Code sont abrogés.*»

JUSTIFICATION

L'article 233 du Code civil traite du divorce par consentement mutuel.

Le projet de loi vise à intégrer cette forme de divorce dans la procédure de divorce pour cause de désunion irrémédiable des époux, de manière à ne conserver qu'une seule procédure en la matière.

Le divorce par consentement mutuel y perdra en transparence.

Or, à l'heure actuelle, 70% des couples qui se séparent (et même 80% en Flandre) optent pour le divorce par consentement mutuel. Le succès de cette forme de divorce est donc indéniable.

Le divorce par consentement mutuel a le grand avantage de ne pas contraindre les époux à communiquer les motifs pour lesquels ils mettent fin à leur mariage et de leur permettre de rester maîtres des arrangements qu'ils prennent (à l'exception du pouvoir de contrôle du tribunal en ce qui concerne les conventions relatives aux enfants).

Cette forme de divorce responsabilise les époux et les incite à méditer sur la manière dont elles souhaitent organiser les effets du mariage. Un arrangement négocié est préférable à un arrangement imposé par le juge. Un tel arrangement offre en outre davantage de garanties quant au respect de ses différentes clauses.

Het is dan ook niet zinvol om de echtscheiding door onderlinge toestemming te integreren in de procedure wegens duurzame ontwijking van het huwelijk.

In de praktijk is doorgaans het meest dramatische element het feitelijk stopzetten van de relatie, namelijk de beslissing of aankondiging van één van de partners dat hij niet meer wil samenleven met de andere. Het recht moet bij het beëindigen van de relatie de nodige tijd voorzien voor het verwerkingsproces.

Ook wanneer partners gezamenlijk beslissen een einde te stellen aan hun relatie, heeft een zekere reflectieperiode nut. Een minimale termijn is trouwens nodig wil men schijnhuwelijken afdoende bestrijden.

Het amendement stelt een termijn van één jaar feitelijke scheiding voor.

Nr. 18 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 3. — *De artikelen 231 en 232 van hetzelfde Wetboek worden opgeheven.*»

VERANTWOORDING

Artikel 233 van het Burgerlijk Wetboek heeft betrekking op de echtscheiding door onderlinge toestemming.

Het wetsontwerp wil deze echtscheidingsvorm onderbrengen in één enkele procedure, namelijk deze van de echtscheiding op grond van de duurzame ontwijking van het huwelijk.

De echtscheiding door onderlinge toestemming zal hierdoor zijn zichtbaarheid verliezen.

Nochtans kiest op vandaag 70% (in Vlaanderen zelfs meer dan 80%) van de echtscheidenden voor de echtscheiding door onderlinge toestemming, hetgeen aan toont dat dit een bijzonder succesvolle echtscheidingsvorm is.

Het grote voordeel van een echtscheiding door onderlinge toestemming is dat de echtgenoten geen inzage moeten geven van hun motieven om hun huwelijk te beëindigen en dat zij meester zijn over de regelingen die zij treffen (de controlebevoegdheid van de rechtbank voor de regeling met betrekking tot de kinderen uitgezonderd).

Bij een echtscheiding door onderlinge toestemming worden de gehuwden geresponsabiliseerd en ertoe aangezet zelf na te denken over de manier waarop zij de echtscheidingsgevolgen willen organiseren. Een onderhandelde regeling is te verkiezen boven een door de rechter opgelegde regeling en biedt bovendien meer garanties op naleving.

Il convient par ailleurs de souligner que l'intégration du divorce par consentement mutuel dans le divorce pour cause de désunion irrémédiable entraînera un surcroît de travail pour les tribunaux et aggravera l'arriéré judiciaire.

Il convient donc de maintenir la procédure de divorce par consentement mutuel en tant que procédure distincte.

N° 19 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 8

Remplacer l'article 301 par la disposition suivante:

«Art. 301. — § 1er. Le tribunal peut accorder à l'un des époux, sur les biens et les revenus de l'autre époux, une pension permettant aux deux époux d'assurer leur existence dans des conditions équivalentes à celles dont ils bénéficiaient durant la vie commune.

Pour déterminer le montant de la pension, le tribunal tient notamment compte:

1° de l'entretien et de l'éducation des enfants;

2° de l'âge et de l'état de santé des époux;

3° de leurs possibilités d'acquérir des revenus après la dissolution du mariage, eu égard au choix opéré pendant le mariage en ce qui concerne l'éducation des enfants, ainsi qu'à la formation que les époux ont reçue et à la profession qu'ils ont exercée pendant le mariage;

4° des besoins et des nécessités des deux époux au moment où le divorce est prononcé;

5° de la durée du mariage.

§ 2. Le tribunal qui accorde la pension constate que celle-ci est adaptée de plein droit aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation.

Le montant de base de la pension correspond à l'indice des prix à la consommation du mois au cours duquel le jugement ou l'arrêt prononçant le divorce est coulé en force de chose jugée, à moins que le tribunal en décide autrement. Tous les douze mois, le montant de la pension est adapté en fonction de la hausse ou de la baisse de l'indice des prix à la consommation du mois correspondant.

De echtscheiding door onderlinge toestemming onder brengen in de echtscheiding op grond van duurzame ontwijking, zal bovendien leiden tot een bijkomende belasting van de rechtbanken en een verhoging van de gerechtelijke achterstand.

Ze dient dan ook als aparte procedure behouden te blijven.

Nr. 19 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 8

Het voorgestelde artikel 301 vervangen als volgt:

«Art. 301. — § 1. De rechtbank kan aan één van de echtgenoten, uit de goederen en de inkomsten van de andere echtgenoot, een uitkering toekennen die de beide echtgenoten toelaat in hun bestaan te voorzien op een gelijkwaardige wijze als tijdens het samenleven.

Bij het bepalen van de uitkering houdt de rechtbank onder meer rekening met:

1° het onderhoudsbehoeften van de kinderen;

2° de leeftijd en de gezondheidstoestand van de echtgenoten;

3° hun mogelijkheden om inkomsten te verwerven na de ontbinding van het huwelijk, rekening houdend met de tijdens het huwelijk gemaakte keuze inzake opvoedingsproject en met de opleiding en het beroep dat de echtgenoten tijdens het huwelijk hebben uitgeoefend;

4° de noden en behoeften van beide echtgenoten op het ogenblik waarop de scheiding uitgesproken wordt;

5° de duur van het huwelijk.

§ 2 De rechtbank die de uitkering toekent stelt vast dat deze van rechtswege aangepast wordt aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Het basisbedrag van de uitkering stemt overeen met het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand gedurende welke het vonnis of het arrest dat de echtscheiding uitspreekt, kracht van gewijsde heeft verkregen, tenzij de rechtbank er anders over beslist. Om de twaalf maanden wordt het bedrag van de uitkering van rechtswege aangepast in verhouding tot de verhoging of de verlaging van het indexcijfer van de consumptieprijzen van de overeenstemmende maand.

Ces modifications sont appliquées à la pension dès l'échéance qui suit la publication au Moniteur belge de l'indice nouveau à prendre en considération.

Le tribunal peut, dans certains cas, appliquer un autre système d'adaptation de la pension au coût de la vie.

§ 3. Si, par suite de circonstances indépendantes de la volonté du bénéficiaire de la pension, celle-ci n'est plus suffisante, et ce dans une mesure importante, pour sauvegarder la situation prévue au § 1er, le tribunal peut augmenter la pension.

Si, par suite d'une modification sensible de la situation du bénéficiaire, le montant de la pension ne se justifie plus, le tribunal peut réduire ou supprimer la pension.

Ceci vaut également en cas de modification sensible de la situation du débiteur de la pension par suite de circonstances indépendantes de sa volonté.

§ 4. La pension peut à tout moment être remplacée par un capital, de l'accord des parties, homologué par le tribunal. À la demande de l'époux débiteur de la pension, le tribunal peut également accorder, à tout moment, la capitalisation.

§ 5. La pension est accordée pour une durée déterminée ou jusqu'au décès de l'un des deux conjoints.

Pour déterminer cette durée, le juge tient compte des circonstances de fait.

L'époux créancier peut demander des aliments à charge de la succession, et ce aux conditions prévues à l'article 205bis, §§ 2 à 5.

§ 6. Aucune pension ne peut être accordée à l'époux auquel le divorce est manifestement imputable.».

JUSTIFICATION

A) Le mariage est un engagement durable dans lequel les deux conjoints prennent, d'un commun accord, des décisions quant à leur propre avenir (situation professionnelle, éducation des enfants, etc.) qui ont des répercussions considérables.

La fin du mariage ne supprime pas purement et simplement les obligations entre les partenaires et à l'égard des enfants. L'intérêt des enfants et le choix concernant leur éducation demeurent des éléments essentiels.

Deze wijzigingen worden op de uitkeringen toegepast vanaf de vervaldag die volgt op de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het in aanmerking te nemen nieuwe indexcijfer.

De rechtbank kan nochtans in bepaalde omstandigheden een ander systeem van aanpassing van de uitkering aan de kosten van levensonderhoud toepassen.

§ 3. Indien de uitkering, ingevolge omstandigheden onafhankelijk van de wil van de uitkeringsgerechtigde, in ruime mate ontoereikend is geworden om de in § 1 bedoelde toestand te waarborgen, kan de rechtbank de uitkering verhogen.

Indien de toestand van de uitkeringsgerechtigde een ingrijpende wijziging heeft ondergaan zodat het bedrag van de uitkering niet meer verantwoord is, kan de rechtbank de uitkering verminderen of opheffen.

Dit geldt eveneens bij ingrijpende wijziging van de toestand van de uitkeringsplichtige ingevolge omstandigheden onafhankelijk van zijn wil.

§ 4. De uitkering kan te allen tijde door een kapitaal worden vervangen op grond van een overeenkomst tussen de partijen gehomologeerd door de rechtbank. De rechtbank kan ook de kapitalisatie te allen tijde toekennen op aanvraag van de tot uitkering gehouden echtgenoot.

§ 5. De uitkering wordt toegekend voor een bepaalde duur of tot aan het overlijden van één van beide echtgenoten.

De rechter houdt bij het bepalen van de duur rekening met de feitelijke omstandigheden.

De echtgenoot aan wie de uitkering toekwam mag levensonderhoud vorderen ten bezware van de nalatenschap, dit volgens de voorwaarden bedoeld in artikel 205bis, §§ 2 tot 5.

§ 6. Er kan geen uitkering worden toegekend aan de echtgenoot die manifest schuld heeft aan de echtscheiding».

VERANTWOORDING

A) Een huwelijk is een duurzaam engagement, waarin beide partners, in gezamenlijk overleg, beslissingen nemen over de eigen toekomst (arbeidssituatie, keuze over de opvoeding van de kinderen,...) die verstrekende gevolgen hebben.

Ook wanneer aan het huwelijk een einde komt, blijven er verantwoordelijkheden jegens mekaar en de kinderen bestaan die niet zomaar kunnen worden uitgewist. Het belang van de kinderen en het gekozen opvoedingsprogramma blijven een centraal gegeven.

Cela signifie également qu'après le mariage, les partenaires restent fondamentalement tenus, l'un envers l'autre et envers les enfants, d'assurer leur existence et leur éducation. Les choix effectués à l'époque conjointement par les deux époux influent en effet sur les possibilités de s'assurer un revenu, y compris après le mariage.

Le juge doit tenir compte de tous ces éléments pour fixer le montant de la pension alimentaire..

B) L'arrêt n° 48/2000 du 3 mai 2000 de la Cour d'arbitrage souligne que la limitation de la pension alimentaire accordée entre partenaires après un divorce pour cause déterminée (elle ne peut excéder le tiers des revenus de l'époux débiteur de la pension: article 301, § 4, du Code civil) est discriminatoire, étant donné qu'en cas de séparation de fait, la pension alimentaire n'est soumise à aucune limitation (article 307 bis du Code civil).

Nous proposons de ne pas prévoir de limitation dans l'amendement. S'il est vrai qu'une pension alimentaire égale au tiers des revenus peut paraître très élevée et très lourde à supporter – les parties doivent en outre s'efforcer de parvenir à l'autonomie –, une pension alimentaire supérieure au tiers des revenus peut, dans les cas exceptionnels et extrêmes, s'avérer équitable (par exemple, dans le cas d'un mariage de longue durée au cours duquel les enfants ont été éduqués par un seul parent qui, durant toute sa vie, n'a pas exercé d'activité professionnelle et que son conjoint a abandonné pour un autre partenaire, de sorte que le parent resté seul ne dispose (donc) d'aucun revenu).

Le tribunal pourra évaluer la situation en se basant sur des éléments concrets.

C) Le projet de loi précise que, sauf quelques exceptions, la durée de la pension ne peut être supérieure à la durée du mariage. L'auteur estime toutefois que le juge doit avoir la liberté de déterminer la durée et le montant de la pension alimentaire éventuelle sur la base des circonstances de fait (telles que le degré d'autonomie, le choix éducatif opéré durant le mariage, l'âge des parties, la durée du mariage, les possibilités financières et professionnelles des parties, etc.).

Il va sans dire qu'en cas de modification des circonstances, le montant (par exemple, en cas de perte de revenus) ou la durée (par exemple, si le créancier alimentaire vit avec un nouveau partenaire) de la pension peuvent être modifiés d'un commun accord ou par décision de justice.

D) Il n'est pas conseillé de faire totalement l'impasse sur le débat sur la faute. La partie qui se sent lésée doit avoir la possibilité d'exprimer sa souffrance et ses sentiments d'une manière ou d'une autre.

La cause de la désunion est souvent difficile à cerner et les problèmes liés au mariage s'accumulent souvent progressivement sans qu'un des conjoints puisse être désigné comme seul coupable. Le projet de loi va dès lors trop loin en n'accordant pas de pension alimentaire au conjoint qui s'est livré aux agissements énoncés à l'article 231 du Code civil.

Dit betekent ook dat de partners na het huwelijk principieel ten opzichte van elkaar en de kinderen ertoe gehouden zijn in te staan voor het levensonderhoud en de opvoeding. De gemeenschappelijke keuzes, die men destijds gemaakt heeft, hebben immers een invloed op de mogelijkheden om zelf een inkomen te verwerven, ook na het huwelijk.

De rechter moet met al deze gegevens rekening houden om een onderhoudsuitkering te bepalen.

B) Het arrest van het Arbitragehof van 3 mei 2000 nr.48/2000 stelt dat de maximumgrens van de alimentatie tussen partners na echtscheiding op grond van feiten (niet meer dan 1/3 van de inkomsten van de tot uitkering gehouden echtgenoot: artikel 301, § 4, Burgerlijk Wetboek) discriminatoir is ten opzichte van de afwezigheid van een maximumgrens van de alimentatie bij echtscheiding op grond van feitelijke scheiding (artikel 307bis Burgerlijk Wetboek).

Het amendement opteert ervoor geen maximumgrens te bepalen. Een alimentatie van 1/3 van de inkomsten kan weliswaar zeer hoog en zeer zwaar voorkomen - partijen dienen bovendien zelfredzaamheid te beogen - maar in uitzonderlijke en extreme gevallen kan een hogere alimentatie dan 1/3 van de inkomsten billijk voorkomen (bijvoorbeeld in het geval van een langdurig huwelijk waarin de kinderen door één ouder, die gedurende zijn/haar hele leven niet professioneel actief is geweest en dus geen inkomen heeft, opgevoed worden en waarbij hij/zij verlaten werd door de andere echtgenoot voor een andere partner terwijl die ene ouder zelf alleen blijft en (dus) over geen inkomen beschikt).

De rechtbank kan dit toetsen aan de hand van feitelijke gegevens.

C) Het wetsontwerp stelt dat de duur van de uitkering niet langer mag zijn dan de duur van het huwelijk, behoudens een aantal uitzonderingen. De indiener meent evenwel dat de rechter de vrijheid moet hebben om in functie van de feitelijke omstandigheden (zoals onder meer de zelfredzaamheid, de keuze inzake opvoedingsproject tijdens het huwelijk, de leeftijd van de partijen, de duur van het huwelijk, de financiële en de professionele mogelijkheden van de partijen, ...) de termijn en de hoogte bepalen van de eventuele alimentatie.

Het spreekt voor zich dat in geval van gewijzigde omstandigheden de hoogte (bijvoorbeeld bij inkomensverlies) of de duur (bijvoorbeeld bij samenwonen van de alimentatiegerechtigde met een nieuwe partner) veranderd kunnen worden in onderling akkoord of bij vonnis.

D) Het is niet aan te raden om het debat over de fout geheel uit te sluiten. De partij die zich onrecht aangedaan voelt, moet de mogelijkheid hebben om zijn lijden en gevoelens op de een of andere manier te uiten en naar buiten te brengen.

De reden voor de huwelijksontwrichting is dikwijls moeilijk uit te maken en huwelijksproblemen stapelen zich dikwijls geleidelijk aan op zonder dat hiervoor één van de partners als enige schuldige kan worden aangeduid. Dat het wetsontwerp geen alimentatie toekent aan de echtgenoot die handelingen heeft gesteld als genoemd in artikel 231 BW is dan ook te verregaand.

L'amendement ne vise pas à instaurer une approche purement indemnitaire, mais une approche fondée sur la pension alimentaire et ne maintient une clause de sauvegarde («imputabilité manifeste») que pour les cas où l'octroi d'une pension alimentaire porterait sérieusement atteinte au sentiment de justice (en cas de violence au sein du couple ou d'abus commis sur les enfants par exemple).

N° 20 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 34

Remplacer l'article 1288, § 6, proposé, par la disposition suivante:

«§ 6. Lorsque des circonstances nouvelles modifient sensiblement la situation des parties ou de leurs enfants, les dispositions visées au § 1er, 2°, peuvent être révisées après le divorce, par le juge compétent.

De même, les dispositions visées au § 1er, 3°, peuvent être révisées après le divorce, pour autant que les circonstances nouvelles soient indépendantes de la volonté des parties.»

JUSTIFICATION:

Il est exceptionnel qu'un juge puisse refuser de modifier la convention en matière de résidence et de relations personnelles avec l'enfant dans le cas, par exemple, du déménagement d'un des parents du fait d'une nouvelle relation, d'un départ à l'étranger pour raisons professionnelles, d'une émigration, etc. au motif que la nouvelle circonstance invoquée résulte de la volonté du conjoint concerné.

Une révision du régime de résidence convenu entre les époux exige une autre appréciation qu'une modification de la pension alimentaire convenue, qui implique que le changement de circonstances doit forcément être indépendant de la volonté de l'ex-époux. Sinon, celui-ci pourrait créer délibérément des circonstances nouvelles pour accroître son endettement et/ou aggraver sa situation en matière de revenus et tenter, ainsi, de se soustraire à son obligation alimentaire.

N° 21 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Remplacer l'article 229, § 1er, proposé, par la disposition suivante:

Het amendement beoogt geen louter indemnitaire benadering maar een alimentaire benadering en behoudt een hardheidsclausule («manifeste schuld») enkel voor gevallen waarin het toekennen van onderhoudsgeld het rechtvaardigheidsgevoel ernstig zou aantasten (bijvoorbeeld in geval van partnergeweld of kindermisbruik).

Nr. 20 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 34

Het voorgestelde artikel 1288, § 6 vervangen als volgt:

«§ 6. Wanneer nieuwe omstandigheden de toestand van de partijen of van hun kinderen ingrijpend wijzigen, kan de bevoegde rechter de beschikkingen bedoeld in § 1, 2° na de echtscheiding herzien.

Ook de beschikkingen bedoeld in § 1, 3° kunnen na de echtscheiding worden herzien voor zover de gewijzigde omstandigheden zich buiten de wil van de partijen voordoen.»

VERANTWOORDING

Het komt buitensporig over dat een rechter zou kunnen weigeren de overeenkomst inzake verblijf van of omgang met het kind te wijzigen ingeval van bijvoorbeeld het verhuizen van één van de ouders wegens een nieuwe relatie, het in het buitenland gaan werken, emigratie, ..., op grond dat de ingeroepen nieuwe omstandigheid tot stand is gekomen door de wil van de betrokken echtgenoot.

Een herziening van de afgesproken verblijfsregeling vergt een andere beoordeling dan een wijziging van de overeengekomen onderhoudsbijdrage, waarvoor het evident is dat de gewijzigde omstandigheden zich buiten de wil van de ex-echtgenoot moeten voordoen. Zoniet zou de ex-echtgenoot bewust nieuwe omstandigheden in het leven roepen om zijn schuldenlast te vergroten en/of zijn inkomenssituatie te verslechteren en alzo trachten te ontkomen aan zijn onderhoudsplicht.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)

Nr. 21 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Het voorgestelde artikel 229, § 1, vervangen als volgt:

«§ 1er Le divorce est prononcé lorsque le juge constate la désunion irrémédiable entre les époux. La désunion est irrémédiable lorsque la poursuite de la vie commune est devenue insupportable et que l'on ne doit raisonnablement pas s'attendre au rétablissement des relations conjugales normales. La preuve de la désunion irrémédiable peut être rapportée par toutes voies de droit.»

JUSTIFICATION

Cet amendement précise tout d'abord ce qu'il y a lieu d'entendre par «désunion irrémédiable». On entend par désunion irrémédiable une situation pouvant être constatée objectivement, qui peut notamment être étroitement liée à certains faits survenus au cours du mariage. L'élément déterminant est l'existence et non l'origine de cette situation.

Il y a lieu d'entendre par caractère irrémédiable qu'il n'existe plus aucune perspective de rétablissement de relations conjugales un tant soit peu satisfaisantes. La constatation du caractère irrémédiable de la désunion repose sur le passé, mais implique également un pronostic quant à l'avenir.

Il y a également une part de subjectivité dans la situation de désunion irrémédiable. La cause de la désunion devra en effet généralement être recherchée dans certains faits et dans leur perception par les conjoints ou par l'un d'entre eux. Si un des conjoints fait dès lors une déclaration motivée (et persiste dans cette déclaration) selon laquelle il lui est impossible de continuer à vivre avec l'autre, le juge devra considérer qu'il s'agit d'une indication très sérieuse d'une désunion irrémédiable des époux. Une telle indication sera pratiquement toujours déterminante.

N° 22 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Supprimer l'article 229, § 2, proposé.

JUSTIFICATION

Dans le cadre de la procédure actuelle de divorce par consentement mutuel, on constate en effet souvent que, dans le but d'accélérer le divorce, les conjoints acceptent des conditions (financières) qui, à terme, s'avèrent intenables; le régime prévu en ce qui concerne les enfants s'avère, lui aussi, source de nombreux problèmes.

Il y a deux aspects différents, à savoir, d'une part, la constatation faite par les deux conjoints que le mariage est rompu et, d'autre part, l'entérinement des accords sur les conséquences du divorce.

Pourquoi, dans le premier cas, a-t-on encore besoin d'un délai d'attente de six mois? Si les parties comparaissent une

«§ 1. De echtscheiding wordt uitgesproken wanneer de rechter vaststelt dat het huwelijk duurzaam ontwricht is. Het huwelijk is duurzaam ontwricht wanneer het voortzetten van het huwelijk ondraaglijk is geworden en men redelijkerwijs geen herstel van de normale echtelijke verhoudingen meer kan verwachten. Het bewijs van de duurzame ontwrichting kan met alle wettelijke middelen worden geleverd.»

VERANTWOORDING

Het amendement verduidelijkt in de eerste plaats de term «duurzame ontwrichting». Met duurzame ontwrichting wordt een objectief te constateren toestand bedoeld, die onder meer nauw verband kan houden met bepaalde in het huwelijk voorvallen feiten. Beslissend is het bestaan, niet de wijze van ontstaan van die toestand.

Het element duurzaamheid moet aldus worden verstaan, dat er geen uitzicht meer bestaat op herstel van enigszins behoorlijke echtelijke verhoudingen. Het constateren van de duurzaamheid der ontwrichting berust op het verleden, maar houdt ook een toekomstprognose in.

Er is in de toestand van de duurzame ontwrichting ook een subjectief element aanwezig. De oorzaak van de duurzame ontwrichting zal immers veelal gezocht moeten worden in bepaalde feiten en de beleving daarvan door de echtgenoten of één van hen. Indien dan ook een echtgenoot gemotiveerd stelt (en daarbij volhardt) dat hij of zij niet meer met de andere echtgenoot kan samenleven, zal dit door de rechter moeten worden opgevat als een zeer ernstige aanwijzing dat het huwelijk duurzaam ontwricht is. Vrijwel altijd zal deze aanwijzing beslissend zijn.

Nr. 22 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Het voorgestelde artikel 229, § 2, weglaten.

VERANTWOORDING

In de huidige echtscheiding door onderlinge toestemming (EOT) wordt inderdaad dikwijls vastgesteld dat mensen om toch maar vlug gescheiden te zijn (financiële) bedingen aangaan die op termijn niet houdbaar blijken te zijn; ook over de regeling in verband met de kinderen blijken er veel problemen op te duiken.

Er zijn echter twee verschillende zaken, namelijk enerzijds het vaststellen door beide partners dat het huwelijk voorbij is en anderzijds de bekrachtiging van akkoorden over de gevolgen van de echtscheiding.

Waarom is er in het eerste geval nog een wachttermijn nodig van 6 maanden? Indien de partijen een eerste maal voor de

première fois devant le juge à l'issue d'un mois de séparation de fait et que le juge fixe la deuxième audience trois mois plus tard, les parties ne sont séparées de fait que depuis cinq mois. C'est bien, mais pour quelle raison faut-il, dans ce cas, maintenir le délai de six mois?

Le Conseil d'État pose la même question: pour quelle raison, lorsqu'il y a séparation de fait, c'est-à-dire un élément objectif montrant que le couple traverse des difficultés, une période d'épreuve de six mois, vérifiée le cas échéant lors d'une seconde comparution, est exigée alors que, lorsque cet élément objectif fait défaut, la période d'épreuve est seulement de trois mois?

En d'autres termes, il est inutile d'attendre d'être séparé de fait depuis six mois pour entamer la procédure. Il n'y a dès lors guère de sens à conserver ce délai dans la loi.

Dans le deuxième cas, le délai d'attente se justifie. Il convient en effet que les deux conjoints prennent suffisamment conscience des arrangements qu'ils vont conclure.

Il ne s'indique en outre pas de se baser sur des présomptions. Du fait de présomptions, la notion de désunion irrémédiable est vidée de tout sens. L'accent porte désormais totalement sur les présomptions et, dans la pratique, les divorces ne seront prononcés que sur la base de présomptions. Il convient, au contraire, d'insister sur l'appréciation de la désunion irrémédiable dans chaque cas concret.

N° 23 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Supprimer l'article 229, § 3, proposé.

JUSTIFICATION

Pour demander le divorce sur la base de la désunion durable, il faut avoir été séparé de fait pendant au moins un an. Que se passe-t-il si un des époux demande uniquement le divorce après 10 mois de séparation de fait? Si le juge peut accepter qu'il y a une désunion durable après moins d'un an de séparation de fait, pourquoi faut-il maintenir la présomption?

Il est en outre souhaitable que le juge doive constater, dans chaque cas concret, s'il est ou non question d'une désunion durable. En travaillant avec des présomptions, cette notion est vidée de sa substance. En pratique, les divorces seront prononcés uniquement sur la base de ces présomptions. L'accent est mis par trop sur les présomptions, alors que l'accent doit être mis sur la désunion durable.

rechter verschijnen na een maand feitelijk gescheiden te zijn en de rechter de tweede zitting drie maanden later vaststelt, zijn de partijen slechts vijf maanden feitelijk gescheiden. Dit is goed, maar waarom moet dan nog die termijn van zes maanden behouden worden.

Ook de Raad van State stelt die vraag: waarom wordt in het geval van feitelijke scheiding, dat wil zeggen in aanwezigheid van een objectief gegeven dat aantoonst dat het echtpaar een moeilijke tijd meemaakt, een proeftijd van zes maanden geëist die eventueel gecontroleerd wordt tijdens een tweede verschijning, terwijl de proeftijd slechts drie maanden bedraagt wanneer dat objectief gegeven niet voorhanden is.

Met andere woorden: het is zinloos te wachten totdat men 6 maanden feitelijk gescheiden is om de procedure op te starten. Het heeft dan ook geen zin om die termijn in de wet te behouden.

In het tweede geval is een wachttermijn wel te verantwoorden. Beide echtgenoten dienen immers voldoende te beseffen wat ze zullen regelen en overeenkomen.

Bovendien is het niet aangewezen met vermoedens te werken. Het begrip duurzame ontwrichting wordt uitgehold door te werken met vermoedens. De nadruk komt volledig te liggen op de vermoedens en in de praktijk zullen de echtscheidingen enkel worden uitgesproken op basis van die vermoedens. De nadruk moet daarentegen liggen op het beoordelen van de duurzame ontwrichting in elk concreet geval.

Nr. 23 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Het voorgestelde artikel 229, § 3, weglaten.

VERANTWOORDING

Om eenzijdig de echtscheiding op grond van duurzame ontwrichting aan te vragen, moet men minstens 1 jaar feitelijk gescheiden zijn. Wat indien een echtgenoot na 10 maanden feitelijke scheiding alleen de echtscheiding aanvraagt? Als de rechter kan aanvaarden dat er een duurzame ontwrichting is na minder dan een jaar feitelijke scheiding, waarom moet men het vermoeden dan behouden?

Het is bovendien aangewezen dat de rechter in elk concreet geval moet vaststellen dat er al dan niet sprake is van een duurzame ontwrichting. Door met vermoedens te werken wordt het dat begrip uitgehold. In de praktijk zullen de echtscheidingen enkel worden uitgesproken op basis van die vermoedens. De nadruk komt te veel te liggen op de vermoedens daar waar de nadruk moet liggen op de duurzame ontwrichting.

N° 24 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Supprimer l'article 229, § 4, proposé.

JUSTIFICATION

Cette présomption maintient la faute comme fondement du divorce. Cela signifie que le droit belge du divorce ne devient pas sans faute.

L'exposé des motifs du projet de loi parle de la volonté de conserver au sein de la législation une part du débat sur la faute, mais sans que ce débat soit une nécessité pour l'obtention du divorce. Les procédures judiciaires ne servent cependant pas à exprimer la souffrance d'une victime. Si des personnes sont victimes, le tort causé doit, dans la mesure du possible, être réparé et l'auteur, être puni, et ce, dans le cadre du droit pénal. Cela ne doit pas se faire dans le cadre de la procédure civile de divorce et certainement pas en vue d'obtenir le divorce.

Alors que l'on peut considérer que la notion de «faute» doit être maintenue dans le cadre de la pension alimentaire, il ne se recommande pas de maintenir la faute comme fondement potentiel de divorce. L'argument de l'accélération de la procédure est insuffisant pour maintenir la faute comme fondement dans la loi. L'époux qui se considère comme victime est libre d'utiliser «le comportement adopté par l'autre époux rendant impossible la poursuite de la vie commune.» pour prouver qu'il est question d'une désunion durable. Si le juge considère que la désunion durable est ainsi prouvée à suffisance, il peut également prononcer rapidement le divorce.

N° 25 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 2bis (nouveau)

Insérer un article 2bis, libellé comme suit:

«Art. 2bis. — L'article 230 du même Code, abrogé par la loi du 28 octobre 1974, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 230. — Le divorce est prononcé à la demande d'un des époux ou à leur demande conjointe.»»

JUSTIFICATION

Cet article opère une distinction entre les deux procédures de divorce possibles: le divorce prononcé à la demande d'un

Nr. 24 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Het voorgestelde artikel 229, § 4, weglaten.

VERANTWOORDING

Dit vermoeden behoudt de fout als grond voor echtscheiding. Dit betekent dat het Belgische echtscheidingsrecht niet schuldloos of foutloos wordt.

De toelichting van het wetsontwerp heeft het over de wil om in de wetgeving een deel van het debat over de fout te behouden zonder dat dit debat een noodzaak is voor het verkrijgen van de echtscheiding. Gerechtelijke procedures zijn er echter niet om het lijden van een slachtoffer uit te drukken. Indien personen slachtoffer zijn, moet het gedane onrecht in de mate van het mogelijke hersteld worden en de dader gestraft worden en dit in het kader van het strafrecht. Dit moet niet gebeuren in de burgerrechtelijke echtscheidingsprocedure, zeker niet voor het bekomen van de echtscheiding.

Daar waar men van mening kan zijn dat de notie «fout» behouden moet blijven in het kader van de onderhoudsuitkering is het niet aangewezen de fout te behouden als mogelijke grond voor echtscheiding. Het argument van de versnelling van de procedure is onvoldoende om de fout als grond in de wet te behouden. Het staat de echtgenoot die zichzelf als slachtoffer beschouwt, vrij «het gedrag van de andere echtgenoot dat het voortzetten van het samenleven onmogelijk maakt» te gebruiken om aan te tonen dat er sprake is van een duurzame ontwrichting. Als de rechter van mening is dat hierdoor de duurzame ontwrichting voldoende bewezen is, kan hij ook snel de echtscheiding uitspreken.

Nr. 25 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 2bis (nieuw)

Een artikel 2bis invoegen, luidende:

«Art. 2bis. — Artikel 230 van hetzelfde wetboek, opgeheven bij de wet van 28 oktober 1974, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 230. — De echtscheiding wordt uitgesproken op verzoek van één van de echtgenoten of op hun gemeenschappelijk verzoek.»».

VERANTWOORDING

Dit artikel maakt het onderscheid tussen de twee mogelijke echtscheidingsprocedures: ofwel de echtscheiding op vraag

des époux, d'une part, et le divorce prononcé à leur demande conjointe - c'est-à-dire le divorce par consentement mutuel que nous connaissons à l'heure actuelle -, d'autre part.

Ces deux procédures sont décrites dans le Code judiciaire.

N° 26 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Dans l'article 301, § 2, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «l'époux dans le besoin» par les mots «l'époux qui ne dispose pas de revenus suffisants pour assurer sa subsistance, ni ne peut raisonnablement en acquérir».

JUSTIFICATION

La pension alimentaire est fondée sur le mariage même et sur la communauté de sort existant de ce fait entre les époux. La fin d'un mariage n'implique pas immédiatement la fin de cette solidarité; les conséquences économiques du mariage peuvent se faire sentir longtemps encore après la dissolution de celui-ci.

La communauté de sort constitue le fondement de la pension. Que celle-ci doive être versée ou non dépend de la situation concrète dans laquelle les époux se sont trouvés à la suite du mariage et de sa dissolution.

Étant donné que, dans de nombreux cas, c'est par exemple la femme qui s'occupe du ménage, elle n'est pas ou guère en mesure, surtout lorsque le couple a de jeunes enfants, de continuer à exercer un métier, de se perfectionner, d'actualiser son expérience, etc.

La pension alimentaire a donc pour but d'effacer les conséquences d'un tel choix, à la suite duquel un des partenaires est devenu économiquement dépendant, et de permettre audit partenaire de se réinsérer dans la vie économique. Il est évident qu'une telle démarche ne se fera pas sans effort, et il est tout aussi évident que l'on est en droit d'attendre un tel effort de la part de l'intéressé.

C'est la raison pour laquelle le juge pourra décider qu'une pension alimentaire ne sera octroyée que si le créancier d'aliments suit des cours complémentaires, etc. afin d'augmenter ses chances sur le marché de l'emploi.

Une pension alimentaire ne peut donc être octroyée qu'à un époux qui en a réellement besoin pour pouvoir assurer sa subsistance.

Le principe doit par conséquent être que la pension alimentaire constitue l'exception. Si un ex-époux ne peut assurer sa subsistance sans pension alimentaire, celle-ci pourra néanmoins être octroyée. Cela signifie qu'à l'avenir, dans la majorité des divorces, plus aucune pension alimentaire ne sera

van een van de echtgenoten ofwel op vraag van beide echtgenoten, dat wil zeggen de huidige EOT.

In het Gerechtelijk Wetboek worden de twee procedures beschreven.

Nr. 26 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

In het voorgestelde artikel 301, § 2, eerste lid, de woorden «behoefteige echtgenoot» vervangen door de woorden «echtgenoot die niet voldoende inkomsten heeft om in zijn levensonderhoud te voorzien, noch deze in redelijkheid kan verwerven».

VERANTWOORDING

Het uitgangspunt bij de onderhoudsuitkering is het huwelijk zelf en de daardoor aanwezige persoonlijke lotsverbondenheid van de echtgenoten. Het beëindigen van het huwelijk maakt geen onmiddellijk einde aan deze lotsverbondenheid; de economische gevolgen van het huwelijk kunnen nog geruime tijd nawerken.

Die verbondenheid is de grondslag voor de uitkering. Of dit in werkelijkheid ook moet gebeuren hangt af van de feitelijke situatie waarin de echtgenoten door het huwelijk en de ontbinding ervan zijn komen verkeren.

In vele gevallen neemt bijvoorbeeld de vrouw de zorg voor de huishouding op zich, waardoor zij, zeker als er jonge kinderen zijn, niet of slechts in beperkte mate in staat is haar beroep verder uit te oefenen, zich verder te scholen, haar ervaring op peil te houden en dergelijke meer.

De bedoeling van de onderhoudsuitkering is dan ook de gevolgen van die keuze, die één partner economisch afhankelijk heeft gemaakt, te doen verdwijnen en de economische afhankelijke partner toe te laten zich opnieuw in het economische leven in te schakelen. Dat dit inspanningen zal vergen is duidelijk. Dat die inspanningen mogen gevraagd worden evenzeer.

De rechter kan daarom het toekennen van een onderhoudsuitkering afhankelijk stellen van het volgen door de alimentatiegerechtigde van bijkomende opleidingen en dergelijke meer, teneinde de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Een onderhoudsuitkering kan dus enkel worden toegestaan aan een echtgenoot die dat echt nodig heeft om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien.

Het principe moet bijgevolg zijn dat een onderhoudsuitkering de uitzondering is. Indien zonder onderhoudsuitkering een echtgenoot niet in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan deze toch worden toegekend. Dit houdt in dat in de toekomst, in de meerderheid van de echtscheidingen, er geen onderhouds-

octroyée. L'objectif ne peut être d'arriver à une situation où, dans pratiquement tous les divorces, une pension alimentaire est octroyée.

En outre, il faut arriver à ce que certains ex-époux puissent assurer eux-mêmes leur subsistance et fournissent des efforts à cet égard.

Tout cela n'est pas exprimé assez clairement dans le texte et il y a dès lors lieu de préciser les termes «dans le besoin».

N° 27 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Supprimer l'article 301, § 2, alinéa 2, proposé.

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à supprimer également toute référence à la faute pour l'octroi de la pension alimentaire. En effet, si l'on maintenait la faute en l'occurrence, on inciterait toujours les époux à opter pour un divorce conflictuel.

Voir la justification de l'amendement précédent.

N° 28 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

À l'article 301, § 3, alinéa 1er, proposé, apporter les modifications suivantes:

1° remplacer les mots «du train de vie des parties durant la vie commune» **par les mots** «*du train de vie des parties durant les trois dernières années du mariage*»;

2° remplacer les mots «pendant la vie commune ou après celle-ci» **par les mots** «*pendant le mariage ou après celui-ci*».

JUSTIFICATION

Prendre le train de vie des parties durant la vie commune comme critère est un beau principe mais donne lieu à de nombreuses discussions. Pour le juge, il est impossible de reconstituer pour un couple marié depuis 20 ans par exemple, son train de vie pendant ces vingt ans. Il serait plus simple de mieux délimiter la période, en la limitant à trois ans par exemple.

Par ailleurs, il n'est de toute façon pas indiqué d'utiliser l'expression «vie commune»: c'est au mariage qu'il est mis fin. Il convient, dès lors, de considérer la période du mariage et non celle qui l'a précédé.

uitkering meer zal worden toegekend. Het mag niet de bedoeling zijn te streven naar een situatie waar er in praktisch alle echtscheidingen een onderhoudsgeld wordt toegekend.

Men moet er bovendien toe komen dat ex-echtgenoten zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien en daar actief inspanning voor leveren.

Dit alles komt onvoldoende tot uiting in de tekst en de term «behoefstig» dient daarom te worden gepreciseerd.

Nr. 27 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Het voorgestelde artikel 301, § 2, tweede lid, weglaten.

VERANTWOORDING

Dit amendement verwijdt de fout ook bij de toekenning van het onderhoudsgeld. De fout hier behouden zou immers betekenen dat echtgenoten er nog steeds toe aangezet zullen worden om een vechtscheiding te voeren.

Zie verantwoording vorig amendement.

Nr. 28 VAN MEVROUW SABIEN LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

In het voorgestelde artikel 301, § 3, eerste lid, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° de woorden «met de levensstijl van de partijen tijdens het samenleven» **vervangen door de woorden** «*met de levensstijl van de partijen gedurende de drie laatste jaar van het huwelijk*»;

2° de woorden «tijdens het samenleven of daarna» **vervangen door de woorden** «*tijdens het huwelijk of daarna*».

VERANTWOORDING

De levensstijl van de partijen tijdens het samenleven is een mooi principe als criterium, maar geeft aanleiding tot veel discussie. Het is voor een rechter onmogelijk om, als een echtpaar bijvoorbeeld 20 jaar gehuwd is, de levensstijl over die 20 jaar te reconstrueren. Duidelijker is om de periode beter af te bakenen, bijvoorbeeld drie jaar.

Bovendien is het sowieso niet aangewezen om de term «samenleven» te gebruiken: er wordt een einde gemaakt aan het huwelijk en moet dan ook de periode van het huwelijk bekijken en niet de periode van vóór het huwelijk.

N° 29 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Remplacer l'article 301, § 4, alinéa 1er, du Code civil par les alinéas suivants:

«§ 4 Le juge peut accorder la pension moyennant la fixation de conditions et d'un délai. Cette fixation ne peut avoir pour conséquence que la pension soit octroyée plus de douze ans après la date de la transcription du jugement accordant le divorce dans les registres de l'état civil.

Si le juge n'a pas fixé de délai, l'obligation alimentaire prend fin de plein droit à l'expiration d'un délai de douze ans prenant cours le jour de la transcription du jugement accordant le divorce dans les registres de l'état civil.

Si la durée du mariage n'excède pas cinq ans, qu'aucun enfant n'est né de ce mariage et que les époux n'ont adopté aucun enfant, l'obligation alimentaire cesse d'office à l'expiration d'un délai d'une durée égale à celle du mariage et commençant à courir le jour de l'inscription dans les registres de l'état civil du jugement prononçant le divorce. Le juge peut fixer un délai plus court que la durée du mariage.

Si la cessation du versement de la pension alimentaire en raison de l'expiration du délai visé au présent paragraphe cause au créancier d'aliments un préjudice si important qu'il ne serait ni raisonnable ni équitable de ne pas proroger ce délai, le juge peut, à la demande de ce dernier, fixer un délai supplémentaire. La demande à cet effet doit être introduite au plus tard dans les trois jours suivant l'expiration du délai initial. Dans son jugement, le juge précise si le délai pourra encore être prorogé à l'expiration du délai supplémentaire.».

JUSTIFICATION

Les effets économiques du mariage qui sont à l'origine d'une éventuelle pension alimentaire n'ont pas une durée infinie. C'est la raison pour laquelle la durée de l'obligation alimentaire est, en principe, limitée à douze ans.

En général, il sera raisonnable d'accorder une pension alimentaire pour une durée déterminée, avec réduction progressive ou non du montant jusqu'à zéro.

Nr. 29 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Het voorgestelde artikel 301, § 4, eerste lid, vervangen door de volgende leden:

«§ 4. De rechtbank kan de uitkering toekennen onder vaststelling van voorwaarden en van een termijn. Deze vaststelling kan niet tot gevolg hebben dat de uitkering later eindigt dan 12 jaar na de datum van inschrijving van het echtscheidingsvonnis in de registers van de burgerlijke stand.

Indien de rechter geen termijn heeft vastgesteld, eindigt de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege na het verstrijken van een termijn van 12 jaar die aanvangt op de datum van inschrijving van het echtscheidingsvonnis in de registers van de burgerlijke stand.

Indien de duur van het huwelijk niet meer bedraagt dan 5 jaar, er uit dit huwelijk geen kinderen geboren zijn en de echtgenoten geen kinderen geadopteerd hebben, eindigt de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege na het verstrijken van een termijn die gelijk is aan de duur van het huwelijk en die aanvangt op de datum van de inschrijving van het echtscheidingsvonnis in de registers van de burgerlijke stand. De rechter kan een kortere termijn dan de duur van het huwelijk vaststellen.

Indien de beëindiging van de onderhoudsuitkering, ten gevolge van het verstrijken van de in deze paragraaf bedoelde termijn van zulke ingrijpende aard is dat de ongewijzigde handhaving van die termijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid van de uitkeringsgerechtigde niet kan worden gevergd, kan de rechter op diens verzoek alsnog een bijkomende termijn vaststellen. Het verzoek daartoe dient te worden ingediend uiterlijk binnen drie maanden na de beëindiging van de oorspronkelijke termijn. De rechter bepaalt in zijn uitspraak of een nieuwe verlenging van de termijn na verloop van de eerste bijkomende termijn nog mogelijk zal zijn.».

VERANTWOORDING

De economische gevolgen van het huwelijk die aan de grondslag liggen van een eventuele onderhoudsuitkering werken niet oneindig door. Daarom wordt de duur van de alimentatieverplichting in principe beperkt tot maximaal 12 jaar.

In het algemeen zal de vaststelling van de onderhoudsuitkering voor een bepaalde termijn, al dan niet in de vorm van een geleidelijke vermindering tot nihil, redelijk zijn.

Dans des circonstances exceptionnelles, une plus longue durée peut toutefois se justifier. Dans ces cas, le juge peut, par ordonnance motivée, proroger la durée initiale de la déduction d'aliments, même au-delà des douze années prévues.

Ce type de situations particulières peut survenir si:

- compte tenu de son âge, de son état de santé, de ses antécédents professionnels et de ses acquis personnels, le créancier d'aliments n'a que des possibilités limitées d'acquiescer des revenus propres sur une période de douze ans;
- le mariage a été de longue durée et le demandeur est d'un âge avancé.

Si le mariage a été de courte durée et que le couple n'a pas d'enfant, la durée de la déduction obligatoire d'aliments n'excèdera pas la durée du mariage. La durée du mariage ne constitue cependant pas un critère approprié si, par exemple, les époux avaient vingt ans lorsque le mariage a été contracté et qu'ils se sont séparés vingt ans plus tard, à l'âge de quarante ans.

L'insertion d'un délai maximal concret s'inscrit enfin dans le processus de prise de conscience, dans la société, qu'une pension alimentaire n'est pas automatique en cas de divorce. En précisant que la pension alimentaire sera accordée pour 12 ans maximum, on incitera les bénéficiaires à tenter activement d'acquiescer une autonomie économique.

Les futurs époux pourront par ailleurs tenir compte de cette donnée lors de l'organisation de leur vie conjugale.

N° 30 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Dans l'article 301 proposé, insérer un § 4bis, libellé comme suit:

«§ 4bis. L'obligation de verser des aliments prend fin lorsque le bénéficiaire de la pension alimentaire se remarie, a fait une déclaration de cohabitation légale ou vit avec un autre conjoint soit maritalement soit comme s'ils avaient fait une déclaration de cohabitation légale.».

JUSTIFICATION

Le remariage, la cohabitation légale ou la cohabitation de fait du bénéficiaire de la pension alimentaire met fin à l'obligation de payer cette pension. La fin de ce remariage, de cette cohabitation légale ou de cette cohabitation de fait ne rétablit pas l'obligation alimentaire.

Dans ce cas, la solidarité et la communauté de sort existant au sein du nouveau ménage remplace celles qui existaient au sein du mariage précédent.

In uitzonderlijke situaties kan een langere duur echter gerechtvaardigd zijn. In die gevallen moet de rechter bij gemotiveerde beschikking een verlenging boven de oorspronkelijke termijn, zelfs voorbij de 12 jaar, kunnen toestaan.

Dergelijke bijzonder situaties zouden kunnen zijn:

- de beperkte mogelijkheden van de alimentatiegerechtigde om zich, gelet op de leeftijd, gezondheidstoestand, arbeidsverleden en achtergrond, in 12 jaar een eigen inkomen te verschaffen;
- de lange duur van het huwelijk gecombineerd met de hoge leeftijd van de verzoeker.

Na een kort en kinderloos huwelijk is het gerechtvaardigd de onderhoudsplicht te beperken tot de duur van het huwelijk. De duur van het huwelijk is echter geen geschikt criterium indien bijvoorbeeld de echtgenoten 20 jaar waren toen het huwelijk gesloten werd en ze 20 jaar later, op de leeftijd van 40 jaar, scheiden.

Het opnemen van een concrete maximumtermijn draagt tenslotte bij tot het bewustwordingsproces in de maatschappij dat een onderhoudsuitkering geen automatisme is bij een echtscheiding. Doordat duidelijk wordt een onderhoudsgeld maximum 12 jaar zal duren, zullen ze ertoe aangezet worden om actief economische zelfstandigheid proberen te verwerven.

Toekomstige echtgenoten zullen hier bovendien rekening mee kunnen houden bij de organisatie van hun huwelijksleven.

Nr. 30 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

In het voorgestelde artikel 301 een § 4bis invoegen, luidende:

«§ 4bis. De verplichting tot onderhoudsuitkering eindigt wanneer de onderhoudsgerechtigde opnieuw in het huwelijk treedt, een verklaring van wettelijke samenwoning heeft gedaan dan wel is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd of als hadden zij een verklaring van wettelijke samenwoning gedaan.».

VERANTWOORDING

Een nieuw huwelijk of nieuwe samenwoning, zowel de wettelijke als de feitelijke, van de onderhoudsgerechtigde doet de verplichting tot het betalen van de onderhoudsuitkering stoppen. Ook bij het beëindigen van het tweede huwelijk of samenwoning, wettelijk of feitelijk, is het onmogelijk dat de alimentatieplicht zou herleven.

In deze gevallen vervangt de solidariteit en lotsverbondenheid binnen het nieuwe gezin die uit het vorige huwelijk.

N° 31 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Dans l'article 301, § 6, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «qui accorde la pension constate que celle-ci est adaptée» **par les mots** «*qui accorde la pension peut décider que celle-ci sera dégressive et fixer cette dégressivité et constate que la pension est adaptée*».

JUSTIFICATION

Le juge doit avoir la possibilité de décider que la pension alimentaire sera dégressive et de fixer cette dégressivité.

Dans certaines circonstances, on peut s'attendre à qu'à l'issue du délai, le bénéficiaire de la pension sera à même de subvenir adéquatement à ses besoins. Dans ce cas, une réduction progressive peut constituer une mesure transitoire adaptée.

N° 32 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Supprimer l'article 301, § 9, proposé.

JUSTIFICATION

Le Code civil actuel n'interdit pas aux époux de renoncer aux droits à une pension alimentaire. Il n'y a aucune raison d'apporter des modifications en la matière.

N° 33 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 10bis (nouveau)

Insérer un article 10bis, libellé comme suit:

«Art. 10bis. — À l'article 304 du même Code, le mot «admis» est remplacé par le mot «prononcé».

JUSTIFICATION

Cette modification est rendue nécessaire par la loi du 30 juin 1994 modifiant l'article 931 du Code judiciaire et les dispositions relatives aux procédures du divorce. Le législateur de 1994 a omis d'apporter cette correction.

Nr. 31 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

In het voorgestelde artikel 301, § 6, eerste lid, de woorden «kan beslissen dat deze degressief zal zijn en in welke mate, en» **invoegen tussen het woord** «toekent,» **en het woord** «stelt».

VERANTWOORDING

De rechter moet de mogelijkheid krijgen om te beslissen dat de onderhoudsuitkering degressief zal zijn en in welke mate.

In bepaalde gevallen kan verwacht worden dat de onderhoudsuitkeringsgerechtigde na afloop van de termijn op passende wijze in zijn of haar levensonderhoud zal kunnen voorzien. Een geleidelijke vermindering kan in die gevallen een passende overgang vormen.

Nr. 32 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 8

Het voorgestelde artikel 301, § 9, weglaten.

VERANTWOORDING

Het huidige Burgerlijk Wetboek vermeldt niet dat echtgenoten geen afstand kunnen van de rechten op een onderhoudsuitkering. Er is geen reden waarom dit gewijzigd zou moeten worden.

Nr. 33 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 10bis (nieuw)

Een artikel 10bis invoegen, luidende:

«Art. 10bis.— In artikel 304 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «toegestane» vervangen door het woord «uitgesproken».

VERANTWOORDING

Deze wijziging is noodzakelijk ingevolge de wet van 30 juni 1994 houdende wijziging van artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek en van de bepalingen betreffende de procedures van echtscheiding. In 1994 werd vergeten deze wijziging aan te brengen.

N° 34 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 18

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 18.— Dans le chapitre XI, Livre IV de la quatrième partie du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'intitulé de la section Ire est remplacé comme suit: «Section Ire – Du divorce demandé par l'un des époux»;

2° l'intitulé de la section II est remplacé comme suit: «Section II – Du divorce demandé par les deux époux»;

3° la section IV est supprimée;

4° la section V devient la section IV».

JUSTIFICATION

Il convient d'adapter l'intitulé aux deux nouvelles procédures: divorce demandé par l'un des époux et divorce demandé par les deux époux.

N° 35 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 19

Remplacer l'article 1254, § 1er, alinéa 1er, proposé, par l'alinéa suivant:

«§ 1er. Sauf les dérogations prévues dans la présente section, la cause est introduite, instruite et jugée dans la forme ordinaire».

JUSTIFICATION

Si le divorce est demandé par l'un des époux, il est souhaitable de maintenir le mode d'introduction actuel de la demande – c'est-à-dire la citation. L'argument principal reste celui de la sécurité juridique, qui prend tout son sens lorsque le divorce a une dimension internationale. Que se passe-t-il si l'un des partenaires est parti à l'étranger? Quelles sont les garanties offertes par une requête? La citation doit donc être maintenue, d'autant que le divorce touche toujours l'état des personnes.

En effet, ce mode de convocation est considéré dans le projet de loi lui-même comme offrant davantage de sécurité

Nr. 34 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 18

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 18. — In hoofdstuk XI, Boek IV, van het vierde deel van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van afdeling I wordt vervangen als volgt: «Afdeling I - De echtscheiding op verzoek van een van de echtgenoten»;

2° het opschrift van afdeling II wordt vervangen als volgt: «Afdeling II - De echtscheiding op verzoek van beide echtgenoten»;

3° afdeling IV wordt opgeheven;

4° afdeling V wordt afdeling IV.».

VERANTWOORDING

De titulatuur moet aangepast worden aan de twee nieuwe procedures: de echtscheiding op verzoek van een van de echtgenoten of op verzoek van beide echtgenoten.

Nr. 35 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 19

Het voorgestelde artikel 1254, § 1, eerste lid, vervangen als volgt:

«§ 1. Behoudens de in deze afdeling gestelde uitzonderingen, wordt de zaak in de gewone vorm ingeleid, behandeld en beslecht».

VERANTWOORDING

Indien de echtscheiding gevorderd wordt op verzoek van een van de echtgenoten, is het wenselijk de huidige wijze van rechtsingang, en met name via dagvaarding te behouden. Belangrijkste argument blijft de rechtszekerheid. Vooral bij huwelijken met een internationale dimensie is dit van belang. Wat als een van de partners naar het buitenland is vertrokken? Welke garantie biedt een verzoekschrift? De dagvaarding dient dus behouden te blijven, zeker aangezien de echtscheiding nog steeds een zaak met betrekking tot de staat van personen betreft.

Het wetsontwerp stelt immers zelf dat deze manier van oproepen veiliger is, in het geval dat de echtscheiding gevor-

lorsque le divorce est requis sur la base de l'article 229, § 4 (le requérant estime que l'autre partie a adopté un comportement rendant impossible la poursuite de la vie commune).

N° 36 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 19

Dans l'article 1254, § 1er, alinéa 2, proposé supprimer les mots «, de chaque enfant de chacun des époux dont la filiation est établie ainsi que de chaque enfant qu'ils élèvent ensemble».

JUSTIFICATION

Les mentions devant figurer, conformément au projet, dans l'acte introductif d'instance sont étendues aux enfants de chacun des époux ainsi qu'aux enfants qu'ils élèvent ensemble.

Cela pose toutefois problème, étant donné que l'article 1288 dispose que les époux peuvent conclure des accords en ce qui concerne les enfants visés à l'article 1254. Cela signifie que les époux pourraient (et, en cas de maintien de la procédure actuelle de divorce par consentement mutuel, devraient) conclure des accords concernant l'autorité sur la personne et l'administration des biens d'enfants sur lesquels ils n'exercent pas l'autorité parentale.

N° 37 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 20

Dans l'article 1255 proposé, supprimer les § 1er à 4.

JUSTIFICATION

Le présent amendement est le corollaire des amendements nos 2 à 4. Dès lors que les différentes présomptions sont supprimées, toute règle procédurale spécifique est superflue.

N° 38 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 20

Dans l'article 1255 proposé, supprimer le § 5.

JUSTIFICATION

Il importe, selon le projet de loi, d'éviter que l'assouplissement de la procédure n'entraîne une multiplication des divorces qui seraient entamés et poursuivis dans la précipitation. Il

derd wordt op basis van artikel 229, § 4 (de verzoeker is van mening dat de andere gedrag vertoonde die de voortzetting van het gemeenschappelijk leven onmogelijk maakt).

Nr. 36 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 19

In het voorgestelde artikel 1254, § 1, tweede lid, de woorden «van elk kind van elk van de echtgenoten waarvan de afstamming is vastgesteld, evenals van elk kind dat ze samen opvoeden» **weglaten.**

VERANTWOORDING

Het ontwerp breidt vermeldingen die in de gedinginleidende akte moeten worden opgenomen uit tot de kinderen van elk van de echtgenoten en de kinderen die samen opvoeden.

Dit is echter problematisch aangezien in artikel 1288 bepaald wordt dat de echtgenoten overeenkomsten kunnen sluiten over de kinderen als bedoeld in artikel 1254. Dit zou betekenen dat de echtgenoten overeenkomsten kunnen (en moeten indien de huidige EOT zou behouden blijven) sluiten over het gezag over de persoon en het beheer van de goederen van kinderen die niet onder hun ouderlijk gezag staan.

Nr. 37 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 20

In het voorgestelde artikel 1255, §§ 1 tot 4 weglaten.

VERANTWOORDING

Aanpassing als gevolg van amendementen nummers 2 tot 4. Aangezien de verschillende vermoedens worden opgeheven, zijn er ook geen aparte procedureregels meer voor nodig.

Nr. 38 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 20

Het voorgestelde artikel 1255, § 5, weglaten.

VERANTWOORDING

Volgens het wetsontwerp mag de versoepeling van de procedure er niet leiden tot een toename van het aantal echtscheidingen die overhaast zouden zijn ingeleid en verder ge-

est dès lors jugé opportun que le juge puisse rencontrer les parties personnellement lors de la première comparution, qui a lieu à huis clos.

Il peut effectivement être utile que le juge rencontre les parties: c'est pourquoi il faut habiliter le juge à obliger les parties à comparaître. Il n'est toutefois pas nécessaire d'obliger les parties à comparaître dans toutes les procédures, comme l'atteste la pratique actuelle.

N° 39 DE MME SABIEN LAHAYE-BATTHEU

Art. 34

Remplacer l'article 1288 proposé par la disposition suivante:

«Art. 1288. — Les époux déterminés à opérer le divorce sont tenus de régler préalablement leurs droits respectifs sur lesquels il leur sera néanmoins libre de transiger.

Ils ont la faculté de faire dresser préalablement inventaire conformément au Chapitre II - De l'Inventaire du Livre IV.

Ils sont tenus de constater par écrit leur convention visant:

1° la résidence de chacun des époux pendant le temps des épreuves;

2° l'autorité sur la personne et l'administration des biens des enfants, l'hébergement des enfants et le droit aux relations personnelles visé à l'article 374, alinéa 4, du Code civil en ce qui concerne les enfants visés à l'article 1254, tant pendant le temps des épreuves qu'après le divorce;

3° la contribution de chacun des époux à l'entretien, à l'éducation et à la formation adéquate desdits enfants, sans préjudice des droits qui leur sont reconnus par le Livre premier, Titre V, Chapitre V, du Code civil;

4° le montant de l'éventuelle pension à payer par l'un des époux à l'autre pendant la procédure et après le divorce, la formule de son éventuelle adaptation au coût de la vie, les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles ce montant pourra être révisé après le divorce;

zet. Om die reden wordt het opportuun geacht dat de rechter de partijen persoonlijk kan ontmoeten tijdens de eerste verschijning die met gesloten deuren plaats heeft.

Het kan inderdaad nuttig zijn voor de rechter om de partijen te ontmoeten: daarom moet de mogelijkheid voorzien zijn voor de rechter om de partijen te verplichten te verschijnen. In elke procedure echter de partijen verplichten te verschijnen is niet nodig. De huidige praktijk bewijst dit.

Nr. 39 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 34

Het voorgestelde artikel 1288 vervangen als volgt:

«Art. 1288. — De echtgenoten die tot echtscheiding willen overgaan, moeten hun wederzijdse rechten, waartoe het hen vrij staat een vergelijk te treffen, vooraf regelen.

Zij kunnen vooraf een boedelbeschrijving opmaken overeenkomstig Hoofdstuk II - Boedelsbeschrijving van Boek IV."

Zij zijn ertoe gehouden hun overeenkomst omtrent de volgende punten bij geschrift vast te leggen:

1° de verblijfplaats van elke echtgenoot gedurende de proeftijd;

2° het gezag over de persoon en het beheer van de goederen van de kinderen, de huisvesting van de kinderen en het recht op persoonlijk contact als bedoeld in artikel 374, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek voor wat de kinderen betreft als bedoeld in artikel 1254, zowel tijdens de proeftijd als na de echtscheiding;

3° de bijdrage van elke echtgenoot voor het levensonderhoud, de opvoeding en de passende opleiding van deze kinderen, onverminderd de rechten die hen worden toegekend door Boek I, Titel V, Hoofdstuk V van het Burgerlijk Wetboek;

4° het bedrag van de eventuele uitkering tot levensonderhoud die door één van de echtgenoot betaald moet worden aan de andere tijdens de procedure en na de echtscheiding, de formule voor de eventuele aanpassing ervan aan de kosten van het levensonderhoud, de omstandigheden waarin en de modaliteiten volgens welke dit bedrag kan worden herzien na de echtscheiding;

5° l'exercice des droits prévus aux articles 745bis et 915bis du Code civil pour le cas où l'un d'eux décéderait avant le jugement ou l'arrêt prononçant définitivement le divorce.

Un extrait littéral de l'acte qui constate ces conventions doit être transcrit, dans la mesure où il se rapporte à des immeubles, au bureau des hypothèques dans le ressort duquel les biens sont situés, de la manière et dans les délais prévus à l'article 2 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851.».

JUSTIFICATION

Le divorce par consentement mutuel est maintenu, comme le divorce à la demande des deux époux. Les articles 1287 et 1288 sont joints. Il est plus clair de déterminer dans un seul article ce sur quoi les parties doivent conclure une convention.

N° 40 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 34bis (nouveau)

Insérer un article 34bis, libellé comme suit:

«Art. 34bis.— *L'article 1288bis du même Code est remplacé par la disposition suivante:*

«Art. 1288bis. — *La demande en divorce sollicitée par les deux époux peut être introduite par voie de requête conformément aux articles 1034bis et suivants.*

La requête est signée par chacun des époux, ou par au moins un avocat ou un notaire.

Elle est déposée au greffe du tribunal de première instance choisi par les époux.

Outre les autres mentions obligatoires, la requête contient, à peine de nullité:

— *la mention du fait que les deux époux estiment que leur désunion est irrémédiable et qu'ils ne voient plus aucun moyen de rétablir des relations conjugales normales;*

— *le cas échéant, la mention de l'identité des enfants mineurs non mariés ni émancipés communs aux époux, des enfants adoptés par eux ainsi que des enfants de*

5° de uitoefening van de rechten bepaald door de artikelen 745bis en 915bis van het Burgerlijk Wetboek voor het geval één van hen komt te overlijden voor de uitspraak van het vonnis of het arrest dat de echtscheiding definitief uitspreekt.

Een letterlijk uittreksel van de akte die deze overeenkomsten vaststelt, voor zover deze betrekking hebben op onroerende goederen, moet worden overgeschreven op het hypotheekkantoor van het rechtsgebied waarbinnen de goederen gelegen zijn, op de wijze en binnen de termijnen bepaald bij artikel 2 van de Hypotheekwet van 16 december 1851.».

VERANTWOORDING

De echtscheiding door onderlinge toestemming wordt behouden als de echtscheiding op verzoek van beide echtgenoten. De artikelen 1287 en 1288 worden samengevoegd. Het is duidelijker om in 1 artikel te bepalen waarover de partijen een overeenkomst moeten treffen.

Nr. 40 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 34bis (nieuw)

Een artikel 34bis invoegen, luidende:

«Art. 34bis.— *Artikel 1288bis van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:*

«Art. 1288bis. — *De vordering tot echtscheiding door beide echtgenoten kan ingesteld worden bij verzoekschrift zoals bepaald in de artikelen 1034bis en volgende.*

Het verzoekschrift wordt ondertekend door iedere echtgenoot of ten minste door een advocaat of een notaris.

Het wordt neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg, naar keuze van de echtgenoten.

Naast de andere verplichte vermeldingen, bevat het verzoekschrift, op straffe van nietigheid:

— *de vermelding dat beide echtgenoten van oordeel zijn dat hun huwelijk duurzaam ontworcht is en dat zij geen mogelijkheid meer zien om de normale echtelijke relatie te herstellen;*

— *in voorkomend geval de opgave van de identiteit van de minderjarige ongehuwde en niet ontvoogde kinderen waarvan beide echtgenoten de ouders zijn, van*

l'un d'eux et adoptés par l'autre, de chaque enfant de chacun des époux dont la filiation est établie;

– un renvoi aux conventions déposées en annexe et requises en vertu de l'article 1287.

Sont déposés en annexe à la requête:

1° les conventions dressées en vertu des articles 1287 et 1288;

2° le cas échéant, l'inventaire prévu à l'article 1287, alinéa 2;

3° un extrait des actes de naissance et de l'acte de mariage des époux;

4° un extrait des actes de naissance des enfants visés à l'article 1254, § 1er, alinéa 2;

5° une preuve de nationalité de chacun des époux;

De la requête et des annexes, il est déposé un original et deux copies. Si les époux n'ont pas d'enfant, une copie suffit.»».

JUSTIFICATION

La requête conjointe doit indiquer que les deux époux estiment que leur désunion est irrémédiable et qu'ils ne voient plus aucun moyen de rétablir des relations conjugales normales. C'est en effet l'essence de la requête. Par ailleurs, s'ils en ont, les époux doivent indiquer l'identité de leurs enfants.

N° 41 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 35

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 35.— L'article 1288ter du même Code, inséré par la loi du 30 juin 1994, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1288ter.— Lorsque les conventions concernent des enfants visés à l'article 1254, le greffe adresse au procureur du Roi, dans les huit jours du dépôt, deux copies de la requête et de ses annexes.

de kinderen die zij hebben geadopteerd, van de kinderen van een van hen die de ander heeft geadopteerd alsook van elk kind van elk van de echtgenoten waarvan de afstamming is vastgesteld;

– een verwijzing naar de als bijlage opgenomen overeenkomsten die worden vereist door artikel 1287.

Als bijlagen bij het verzoekschrift worden neergelegd:

1° de overeenkomsten opgesteld met toepassing van artikel 1287;

2° in voorkomend geval, de boedelbeschrijving die in artikel 1287, tweede lid, wordt bedoeld;

3° een uittreksel uit de akten van geboorte en uit de akte van huwelijk van de echtgenoten;

4° een uittreksel uit de akten van geboorte van de kinderen bedoeld in artikel 1254, § 1 tweede lid;

5° een bewijs van nationaliteit van elk van de echtgenoten.

Van het verzoekschrift en de bijlagen worden één origineel en twee afschriften neergelegd. Wanneer de echtgenoten geen kinderen hebben, volstaat één afschrift.»».

VERANTWOORDING

In het gemeenschappelijk verzoekschrift moeten beide echtgenoten verklaren dat ze van oordeel zijn dat hun huwelijk duurzaam ontworpen is en dat zij geen mogelijkheid meer zien om de normale echtelijke relatie te herstellen. Dat is immers de essentie van het verzoekschrift. Voorts moeten zij, indien die er zijn, de identiteit van hun kinderen vermelden.

Nr. 41 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 35

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 35. — Artikel 1288ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 30 juni 1994, wordt vervangen als volgt:

«Art. 1288ter.— Wanneer de overeenkomsten betrekking hebben op kinderen als bedoeld in artikel 1254, stuurt de griffie uiterlijk acht dagen na de neerlegging twee afschriften van het verzoekschrift en de bijlagen ervan naar de procureur des Konings.

Le procureur du Roi donne un avis écrit sur le contenu des conventions qui concernent ces enfants. L'avis est déposé au greffe, au plus tard la veille de la comparution des époux.»».

JUSTIFICATION

Il est ressorti des nombreuses auditions qu'il est souhaitable de conserver l'actuel divorce par consentement mutuel et d'abandonner la possibilité d'accords partiels.

La section 2 est donc maintenue, même si quelques modifications peuvent être apportées en vue d'améliorer la procédure.

Ainsi, l'intervention du ministère public ne sera plus nécessaire que si les époux ont des enfants.

N° 42 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 35bis (nouveau)

Insérer un nouvel article 35bis, libellé comme suit:

«Art. 35bis. — L'article 1289ter du même Code, inséré par la loi du 30 juin 1994, est abrogé.»

JUSTIFICATION

L'intervention du ministère public ne sera plus nécessaire que si les époux ont des enfants, ce qui est prévu à l'article 1288ter.

N° 43 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 38 (nouveau)

Insérer un article 38, libellé comme suit:

«Art. 38. — Tout ancien conjoint qui, au moment de l'entrée vigueur de la présente loi, est soumis à l'obligation alimentaire en vertu de l'article 301 ou en vertu des articles 306 et 307 du Code civil, peut faire constater, selon la procédure prévue dans la quatrième partie, livre II, titre Vbis, du Code judiciaire, la fin de son obligation alimentaire sur la base de l'article 301 du Code civil.»

La requête est adressée au juge qui a accordé la pension alimentaire.

De procureur des Konings verstrekt een schriftelijk advies over de inhoud van de overeenkomsten die betrekking hebben op die kinderen. Het advies wordt uiterlijk de dag vóór het verschijnen van de echtgenoten neergelegd bij de griffie.»».

VERANTWOORDING

Uit de talrijke hoorzittingen is gebleken dat het wenselijk is de huidige EOT te behouden en de mogelijkheid van gedeeltelijke akkoorden achterwege te laten.

Afdeling II blijft dus behouden, zij het dat er wel enkele wijzigingen kunnen aangebracht worden om de procedure te verbeteren.

Zo is de tussenkomst van het openbaar ministerie enkel nog nodig indien de echtgenoten kinderen hebben.

Nr. 42 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 35bis (nieuw)

Een nieuw artikel 35bis invoegen, luidende als volgt:

«Art. 35bis. — Artikel 1289ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 30 juni 1994, wordt opgeheven.»

VERANTWOORDING

De tussenkomst van het openbaar ministerie is enkel nog nodig indien de echtgenoten kinderen hebben. Dit wordt voorzien in artikel 1288ter.

Nr. 43 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 38 (nieuw)

Een artikel 38 invoegen, luidende als volgt:

«Art. 38. — Iedere voormalige echtgenoot of echtgenote die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet onderhoudsplichtig is krachtens artikel 301 of krachtens artikel 306 en 307 van het Burgerlijk Wetboek, kan volgens de procedure voorgeschreven in Deel IV, Boek II, Titel Vbis van het Gerechtelijk Wetboek de beëindiging van zijn onderhoudsplicht laten vaststellen op grond van artikel 301 van het Burgerlijk Wetboek.»

Het verzoek wordt gericht aan de rechter die het onderhoudsgeld heeft toegekend.

Il ne peut être accédé à la requête si 12 ans au moins ne se sont pas écoulés depuis la date de l'inscription du jugement dans les registres de l'état civil.

Si la fin de l'obligation alimentaire ainsi demandée cause au créancier d'aliments un préjudice si important qu'il ne serait ni raisonnable ni équitable de ne pas maintenir cette obligation, le juge peut, à la demande de ce dernier, fixer un délai supplémentaire de 12 ans maximum. Dans son jugement, le juge précise si l'obligation alimentaire sera dégressive et si et dans quelle mesure le délai pourra encore être prorogé à l'expiration du premier délai supplémentaire».

JUSTIFICATION

À l'heure actuelle, de nombreux ex-époux sont condamnés à payer une pension alimentaire «*ad vitam aeternam*». Étant donné que la nouvelle loi vise à limiter la pension alimentaire dans le temps, il est parfaitement équitable de permettre à ces personnes de mettre fin à leur obligation d'entretien ou d'en réduire la durée, moyennant le respect des conditions inscrites dans la nouvelle loi.

Het verzoek kan niet worden toegekend indien niet minstens 12 jaar zijn verlopen sedert de datum van inschrijving van het vonnis in de registers van de burgerlijke stand.

Indien de aldus gevraagde beëindiging van de onderhoudsverplichting van zulke ingrijpende aard is dat zij naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de onderhoudsgerechtigde kan worden geveegd, kan de rechter op verzoek van deze laatste alsnog een bijkomende termijn van maximum 12 jaar vaststellen. De rechter bepaalt in zijn uitspraak of de onderhoudsverplichting degressief zal zijn en in welke mate en of een nieuwe verlenging van de termijn na afloop van de eerste bijkomende termijn nog mogelijk zal zijn.

VERANTWOORDING

Op dit ogenblik bevinden veel ex-echtgenoten zich in een situatie waarbij ze als het ware zijn veroordeeld tot het levenslang betalen van een onderhoudsgeld. Aangezien de nieuwe wet de duur van het onderhoudsgeld wil beperken, is het niet meer dan billijk om deze personen de mogelijkheid te bieden hun onderhoudsplicht te laten beëindigen of te verkorten onder de voorwaarden van de nieuwe wet.

Sabien LAHAYE-BATTHEU (VLD)